

56. MEĐUNARODNA SMOTRA FOLKLORA INTERNATIONAL FOLKLORE FESTIVAL ZAGREB

20.-24.7.2022.

IZMEĐU **SREDNJE EUROPE**
| MEDITERANA

BETWEEN THE **CENTRAL EUROPE** & THE **MEDITERRANEAN**

**56. MEĐUNARODNA
SMOTRA FOLKLORA
ZAGREB**
**56TH ZAGREB
INTERNATIONAL
FOLKLORE FESTIVAL**

20.– 24.7.2022.

Između **srednje Europe** i
Mediterrana /
Between **Central Europe** and
the **Mediterranean**

POD POKROVITELJSTVOM PREDSEDNIKA HRVATSKOGA SABORA
GORDANA JANDROKOVIĆA / UNDER THE AUSPICES OF THE PRESIDENT
OF THE CROATIAN PARLIAMENT GORDAN JANDROKOVIĆ

Međunarodna smotra folklor Zagreb

Međunarodna smotra folklor održava se u Zagrebu od 1966. godine. Prikazuje i afirmira tradicijsku kulturu i folklor brojnih domaćih i stranih sudionika. Nastavlja dugu tradiciju smotri *Seljačke sloge*, kulturne, prosvjetne i dobrotvorne organizacije Hrvatske seljačke stranke između dvaju svjetskih ratova. U suvremenoj Hrvatskoj Smotra je dio svjetskog pokreta za očuvanje kulturne baštine koji prati programe UNESCO-a. Odlukom Ministarstva kulture Republike Hrvatske i Grada Zagreba, 2014. godine proglašena je festivalskom priredbom od nacionalnog značenja.

Zagreb International Folklore Festival

Zagreb International Folklore Festival has traditionally been held since 1966. The Festival's objective is to present and affirm the status of traditional culture and folklore of its numerous local and international participants. The event continues the old tradition of festivals organised by the Peasant Concord, a cultural, educational and humanitarian organisation of the Croatian Peasant Party from time in between the two World Wars. In modern-day Croatia, the International Folklore Festival has become part of the global movement led by the UNESCO that aims to safeguard intangible cultural heritage. In 2014, the Croatian Ministry of Culture and the City of Zagreb pronounced it as a festival of national significance.

Između srednje Europe i Mediterana

Festivalski dio 56. Međunarodne smotre folklora Zagreb održava se od 20. do 24. srpnja 2022. godine. Tematski program planiran za prethodne dvije godine, o tradicijskoj baštini *Između srednje Europe i Mediterana* (koji se zbog pandemije uzrokovane koronavirusom nije mogao održati), ostvaruje se ove godine. Ugošćujemo stoga više inozemnih ansambala, upravo iz zemalja srednje Europe, uz goste iz Grčke, Portugala i SAD-a (Utah). U intenzivnim kontaktima srednjoeuropskih središta s periferijama razvijala se i etnografska baština te se ostvarivalo umjetničko folklorno stvaralaštvo u međusobnim dodirima i migracijama različitih naroda i kultura, skupina i pojedinaca između srednje Europe i Mediterana. Mnoge sličnosti mogu se pratiti u običajima, nošnjama, glazbi i plesu.

Programom 56. Međunarodne smotre folklora Zagreb predstaviti će se vrijednosti etnografskog i folklornog stvaralaštva koje su se prenosile do naših dana u suvremeni život Europske unije, a potekle su iz zajedničkog ili bliskog povijesnog izvora. Prikazat će se ponajprije hrvatska kulturna baština, uspoređena s primjerima iz susjednih zemalja i kultura jer se sličnosti i razlike mogu pratiti, osim u tradicijskoj glazbi, i u primjerima crkveno-pučke glazbe, u nošnjama, plesu, običajima i obredima. Ti međuodnosi tvore sadržaj programa Smotre, uz predstavljanje karakterističnih primjera folklornoga nasljeđa koji potvrđuju povezanost kultura susjednih naroda, ali i njihove posebnosti.

Momačko plesno nadigravanje svakako je jedna od posebnosti koja otkriva međusobne veze, istovremeno otkrivajući bogatstvo u raznolikosti inačica, zahvaljujući specifičnim plesnim tradicijama bliskih kultura. Skupine i ansambli izabrani su za nastupe prema tom tematskom kriteriju. Kao i uvijek, nastoji se prezentirati i geografska rasprostranjenost pojava često izazvana migracijama. Stoga će se u festivalskom dijelu programa predstaviti folklorne tradicije pripadnika dijela hrvatske manjine koja se raselila u druge zemlje (gradišćanski Hrvati) ili su njezini pripadnici zbog političkih promjena kao starosjedioci ostali izvan granica suvremene Hrvatske (Hrvati u Bačkoj u Srbiji i u Boki kotorskoj u Crnoj Gori). Predstaviti će se i tradicijska baština Hrvata u Bosni i Hercegovini, u kojoj su konstitutivni narod. Glazbeno i folklorno stvaralaštvo Ukrajinaca u Hrvatskoj pokazat će KUD "Karpati" iz Lipovljana, čiji se članovi, kao nacionalna manjina, skrbe i o sunarodnjacima koji su zbog rata prognani iz svoje domovine.

Programi ususret festivalskome dijelu Smotre počeli su u sklopu manifestacije *Noć muzeja* (28. siječnja – 15. veljače 2022.). Prošle godine, 2021., 55. Smotra obilježena je u galerijskom prostoru Kulturnog centra Travno, u kojemu je (u suradnji s Institutom za etnologiju i folkloristiku) organizirana izložba (*Otisk Smotre – izložba plakata i kataloga Međunarodne smotre folklor Zagreb*). Izloženi su plakati i katalogi Smotre, odnosno dio građe pohranjene u arhivama obiju ustanova i u digitalnom repozitoriju Instituta. Budući da se intenzivno radi na digitalizaciji i sistematizaciji građe pohranjene u arhivi Kulturnog centra Travno, ta je izložba pružila djelomičan uvid u organizaciju Smotre tijekom desetljeća.

U ožujku je održana sad već za našu Smotru tradicionalna pedagoška radionica za djecu predškolskoga uzrasta *Hrvatske autentične igrčke* (HAI) – udruge Povuci za kulturu, Tanje Tandare.

Kako je srpanjsko, festivalsko vrijeme Smotre, vrijeme u kojem Korčulani zbog obveza u turizmu ne mogu gostovati, 14. svibnja u Zagrebu, ispred Hrvatskoga narodnog kazališta, predstavljena je barokna moreška u izvedbi KUD-a Moreška i Hrvatskoga baroknog ansambla. Bilo je to prvi put da se barokna moreška izvela u Zagrebu, odnosno izvan rujanskoga Korčulanskog baroknog festivala.

S predstavom amaterskoga kazališta iz Tivta (5. lipnja) nastavljena je višegodišnja praksa prikazivanja predstava na mjesnim govorima radi njihova očuvanja i popularizacije. Hrvati iz Boke kotorske svojom su predstavom pridonijeli mediteranskom ozračju teme Smotre.

Nastavljajući dobru tradiciju pučkoga crkvenog pjevanja, koncertom marijanskih popijevki *Bogom živim uzvišena* nastupili su Pučki pivači KBF-a (Katoličkoga bogoslovnog fakulteta), pod vodstvom Joška Čalete (16. lipnja), u zagrebačkoj crkvi sv. Petra.

Nakon dvodnevnih radionica obnove ženskoga pjevanja na Banovini i u Pounju te koncerta u Petrinji (12. lipnja), Ansambl Harmonija disonance, također pod vodstvom Joška Čalete, nastupio je i u atriju Galerije Klovičevi dvori, uz pjevačice iz Bobovca, Divuše, Hrastovice, Hrvatskoga Čuntića, Jabukovca i Majura, da bi svjedočili o vrsno obnovljenom repertoaru starijih vokalnih tradicija. U atriju Galerije Klovičevi dvori početkom srpnja nastupaju i glazbeni ansambli koji na temelju tradicijskih predložaka stvaraju u različitim žanrovima glazbe: sastav *Duncreagan* Thomasa McKeena iz Škotske, s programom škotske i irske glazbe (3. srpnja), *Šćike* iz Pazina (13. srpnja) te Dina Bušić i Melita Ivković s arbanaškim pjevanjem iz okolice Zadra (19. srpnja).

Od muzejsko-galerijskih programa planirana je realizacija triju izložaba. U kontekstu prikaza jedinstvene baštine plesova s mačevima na otoku Korčuli, *moreške* i *kumpanija*, koje su i hrvatska zaštićena kulturna dobra, izložba

Gradskoga muzeja Korčule postavljena je na solarnim postamentima na Trgu bana Jelačića (24. 6. – 1. 7.) te u srpnju u Etnografskome muzeju (7. 7. – 24. 7.). Opširnije o tim plesnim tradicijama, istraživanjima i postavljanju izložbe, na tribini u Institutu za etnologiju i folkloristiku (8. srpnja) izvještava kustosica Gradskog muzeja Korčula Sani Sardelić, koautorica izložbe koju je ostvarila s Elsie Ivancich Dunin. U Tehničkome muzeju Nikola Tesla u srpnju gostuje izložba *Tibeti*, Gradskoga muzeja Čakovec, o osobitim uzorkovanim vunanim rupcima koje nose žene kao dio nošnji u Medimurju i Podravini. Također u sklopu programa Smotre, Glazbeni odjel Gradske knjižnice Zagreb (Starčevićev trg) organizira tijekom srpnja, u suradnji s udrugom Rizničari tamburaške baštine, izložbu *Tambura: kulturni identitet Hrvatske*.

Na javnoj tribini *Od štrudle do štruke – germanizmi i austrijacizmi u hrvatskome jeziku* u Knjižnici i čitaonici Bogdana Ogrizovića (13. lipnja) govorili su Velimir Piškorec (s Odsjeka za germanistiku Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu) i Ivana Kurtović Budja (s Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje), predstavljajući zvučni atlas *Austrijacizmi i germanizmi u hrvatskome jeziku*, nastao u suradnji Odsjeka za germanistiku FFZG i Instituta za germanistiku Sveučilišta u Salzburgu.

Posredovanjem alžirskoga veleposlanstva, gost Smotre je i suvremeni dizajner Karim Kadid iz Alžira, koji će u Oktogonu (23. srpnja) predstaviti reviju kostima inspiriranih alžirskim tradicijama, uz pratnju instrumentalnoga sastava *El Khaima – El Khadra* i pjevača Hakima Salhija.

Koncertom *Ethno on the Road*, nakon ljetnoga kampa Hrvatske glazbene mladeži u Grožnjanu, u zagrebačkoj Močvari 18. srpnja nastupa skupina od dvadesetak mladih umjetnika (glazbeni mentori: Cristobal Araya iz Čilea i naša Lucija Maroević).

Festivalski dio Smotre čine nastupi folklornih skupina i ansambala od petka do nedjelje (22. – 24. srpnja 2022.) na pozornici na Gradecu. Svečani program obuhvaća osobitosti plesanja momačkih nadigravanja, poput austrijskog i njemačkog *Schuhplattlera*, češkog i slovačkog *verbuňka*, mađarskog *légenésa*, poljskog *krakowiaka*, bunjevačkog momačkog nadigravanja, slovenskog cehovskog plesa *tkalečka*, zagorskog nadigravanja *drmešara* ili sličnog nadmetanja u draganičkom *čardašu*, ples za djevojačku *partu*, ples gradišćanskih Hrvata, kao i ples *bokulja*, pastira sa štapovima iz Bosne i Hercegovine. U programu Smotre nastupit će i skupina iz Orubice s osobitim *kolom na štuk*, koje se u njihovu kraju izvodi o Uskrsu, na sličan način kao i u okolici grčkoga grada Elasona, odakle dolazi gostujući ansambl. Nastupa niz domaćih skupina, četiri skupine Hrvata izvan Hrvatske i brojne skupine iz inozemstva.

Programi na pozornicama izvan grada ostvaruju se u suradnji s folklornim festivalom u Beltincima u Sloveniji, s Kulturnim centrom Sv. Nedelja, sa

Sisačko-moslavačkom županijom uz koncert u Petrinji te s manifestacijom *Kaj su jeli naši stari* u Vrbovcu. Plesne radionice tijekom festivalskoga dijela Smotre održavaju se nakon nastupa na glavnoj festivalskoj pozornici na Gradecu, a vode ih Francis Feybli i Vido Bagur.

Digitalizacija građe Međunarodne smotre folkloru u suradnji s Institutom za etnologiju i folkloristiku i digitalnim repozitorijem Referentnog centra za nematerijalnu kulturu, važan je dio cjelogodišnje aktivnosti, neposredno povezan s lokalnim zajednicama koje trajno traže pomoć i dostupne digitalizirane snimke sa starijih Smotri. Utoliko je ta dokumentarna aktivnost jedan od prioriteta koji pridonosi očuvanju i prenošenju lokalnih znanja i umijeća na mlade generacije, na radionicama ili seminarima koje suradnici Smotre, s dosadašnjim iskustvima, redovito održavaju na regionalnoj razini za županijske zajednice kulturno-umjetničkih udruga.

Tvrtko Zebec
umjetnički ravnatelj

Between Central Europe and the Mediterranean

The main program of the 56th Zagreb International Folklore Festival will take place from July 20 to July 24, 2022. The themed program planned for the previous two years focused on the traditional heritage *Between Central Europe and the Mediterranean*, postponed due to the COVID-19 pandemic, will finally come to be this year. We are therefore expecting more international groups, mostly from Central Europe, as well as from Greece, Portugal, and the US (Utah). In intense contact between Central European hubs and their perimeters ethnographic heritage has developed through folklore arts and cultures of intertwined and migrating peoples and cultures, groups and individuals between Central Europe and the Mediterranean. Many of these similarities are seen in customs, costumes, dances and music.

The intention of the program for the 56th International Folklore Festival is to showcase the values of ethnographic and folk arts that have been transferred to us and to the modern life of the European Union, stemming from a common or close historic sources. It will primarily present the Croatian cultural heritage in comparison to examples from neighbouring countries and cultures since similarities and differences can be traced in traditional music, as well as in some elements of church folk music, traditional costumes, customs, rituals, etc. The program of the Festival will present those interrelationships and characteristic examples of folklore legacy confirming the connections between neighbouring cultures, as well as their distinctions.

Young men's dance-off is one of the particularities that reveal interconnections, while also presenting the wealth of diversity through its versions specific to dance traditions of the connected cultures. Groups and ensembles participating in the festival were, of course, chosen by this thematic criterion, since it has always been one of our goals to present the geographical reach of certain elements, often caused by migrations. The program of the Festival will therefore include folklore traditions of Croatian communities that migrated to other countries (Burgenland Croats) or of those living outside Croatia due to historical changes of borders (Croats in Bačka in Serbia and those in the Bay of Kotor in Montenegro). The Festival will also present the traditional heritage of Croats from Bosnia and Herzegovina, where they are one of the three constituent ethnic groups. The program will also include the musical and folklore art of Ukrainians in Croatia, an ethnic minority taking in their compatriots who fled the war-torn country.

The events preceding the main program of the Festival started with the

Museum Night (January 28 – February 15, 2022). Since last year the Festival marked its 55th edition, an exhibition under the title *Festival in Print – Exhibition of the International Folklore Festival Posters and Catalogues*, organised in cooperation with the Institute of Ethnology and Folklore Research, opened at the Travno Cultural Center Gallery. The exhibits include posters and catalogues of the Festival, i.e. a portion of the material archived in both institutions and in the Institute's digital repository. Since the digitalisation and systematisation of the material stored in the Travno Cultural Center archives is under way, the exhibition offered a partial insight into the organisation of the Festival through the decades.

On March 25, 2022, the Authentic Croatian Toys workshop for preschool children, organised by the *Povuci za kulturu* Association and Tanja Tandara, was held. The workshop has become a part of the Festival's tradition.

Since the Festival itself always takes place in July, which makes it difficult for guests from Korčula to participate due since it coincides with the peak of the tourism season, we organised a performance of the baroque *moresca* by the Moreška Folklore Group and the Croatian Baroque Ensemble in May in front of the Croatian National Theatre. This was the first performance of the baroque *moresca* in Zagreb or anywhere outside of the Korčyra Baroque Festival, traditionally held in September.

Early in July, the Festival's program at the Klovičevi dvori Atrium will include performances of music groups and individuals who create different music genres using traditional elements: *Šćike* from Istria, Dina Bušić and Melita Ivković with the Arbanasi singing from the area around Zadar, followed by the *Harmonija disonance* ensemble after their workshops on the restoration of traditional singing in Banovina and a concert in Petrinja with female singers from the villages of Bobovac, Divuša, Hrastovica, Hrvatski Čuntić, Jabukovac and Majur. Thomas McKeen's Scottish band *Duncreagan* will also appear at the Klovič Court Atrium (on July 3) performing Scottish and Irish music. The group of Catholic Faculty of Theology, *KBF Folk Singers*, led by Joško Čaleta, performed a concert of Marian songs *Bogom živim uzvišena!* on June 16 at the church of St. Peter in Zagreb.

On June 5, an amateur theatre group from Tivat continued the years-long practice of putting up plays in local vernaculars that aim to preserve and popularise local dialects, while the play performed by the Croats from the Bay of Kotor contributed to the Mediterranean atmosphere of the Festival.

The exhibition part of the program includes three exhibition setups. The exhibition of the Korčula City Museum, complementing the presentation of the unique sword dances heritage of the island of Korčula – *kumpanija* and *moreška*, both protected cultural assets – was set up during June on solar panels in the Zrinjevac Square and during July in the Ethnographic Museum.

More about the dance traditions, research and the exhibition setup was reported by the Korčula City Museum curator and the exhibition coauthor Sani Sardelić at a panel discussion at the Institute of Ethnology and Folklore Research on July 8 (the other author of the exhibition was Prof. Em. Elsie Ivancich Dunin). The Nikola Tesla Technical Museum hosted an exhibition of the Čakovec Town Museum called *Tibets* about woollen scarfs with specific patterns worn by women on the traditional costumes in Međimurje and Podravina. The Music Department of the City Library, in cooperation with the *Treasurers of the Tamburitza Heritage* association, organised an exhibition in Starčević Square called *Tamburitza: Croatia's Cultural Identity*.

In a public panel discussion organised in the Bogdan Ogrizović Library on June 13, under the title "*From štrudla to štrukli – Austrian and German Loanwords in the Croatian Language*," Velimir Piškorec from the German Department of the Faculty of Philosophy, University of Zagreb and Ivana Kurtović Budja, from the Institute of Croatian Language and Linguistics presented the audiomap *Austrian and German Loanwords in the Croatian Language* created as a joint project of the University of Zagreb German Department and the Salzburg University German Institute.

With the help of the Algerian Embassy, fashion designer Karim Kadid will put up a fashion show of costumes inspired by Algerian traditions. The show will be accompanied by *El Khaima – El Khadra* instrumental group with Hakim Salhi as a solo vocalist.

After the Croatian Musical Youth's summer camp in Grožnjan, a group of twenty young artists mentored during the camp by Cristobal Araya (Chile) and Lucija Maroević will hold a concert in the Močvara Club in Zagreb on July 18 called *Ethno on the Road*.

The main program of the Festival consists of performances by folklore groups and ensembles from Friday to Sunday (July 22 – July 24, 2022) at the Gradec Stage. They will showcase the peculiarities of men's dance-offs, such as the Austrian and German *Schuhplattler*, Czech and Slovakian *Verbuřk*, Hungarian *Légenès*, Polish *Krakowiak*, dance-off of Bunjevci men, Slovenian guild dance *Tkalečka*, Zagorje dance-off *Drmešari* or similar dance-offs in the *Czardas* from Draganić, dance for the girl's *parta* (headstall), a dance of Burgenland Croats, as well as in the *Bokulja* dance of shepherds with sticks from Bosnia and Herzegovina. The program will also include a group from Orubica with a distinctive *kolo na štuk*, performed in the village around Easter, which is similar to the dance from around Elason in Greece, home of another visiting group. Performances will include Croatian groups, as well as numerous groups from other countries.

Performances on stages outside of the city have been organised in cooperation with the Beltinci Folklore Festival in Slovenia, Sveta Nedelja

Cultural Center, the Sisak-Moslavina County (with a concert in Petrinja) and the *Kaj su jeli naši stari* food festival in Vrbovec. Dance workshops during the Festival will be held after the main stage performances at the Gradec Stage by Francis Feybli and Vido Bagur.

Digitalisation of the International Folklore Festival materials, in cooperation with the Institute of Ethnology and Folklore Research and the digital repository, is an important part of the year-round activities directly connected to local communities actively seeking help and available digitised recordings from the previous editions of the Festival. That makes the activities related to the documented material one of the priorities in the effort to preserve and transfer local knowledge and crafts to younger generations through workshops or seminars regularly held by the Festival associates on the regional level for county associations of folklore groups.

Tvrtko Zebec
Artistic Director

Od štrudle do štrukle. Austrijacizmi i germanizmi u hrvatskom jeziku

Ponedjeljak / Monday, 13. 6. 2022., 18 sati

Knjižnica i čitaonica Bogdana Ogrizovića / B. Ogrizović Library, Preradovićeveva 5

Sudjeluju:

dr. sc. Ivana Kurtović Budja, Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje

prof. dr. sc. Velimir Piškorec, Odsjek za germanistiku Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu

Višestoljetne političke, gospodarske, kulturne i jezične veze hrvatskih i njemačkogovorećih zemalja imaju ishodište još u davnim vremenima kad su preci današnjih stanovnika tih zemalja živjeli u etnički nediferenciranim zajednicama Germana i Slavena. Te veze, što raznim intenzitetom u različitim povijesnim razdobljima traju do današnjih dana (usp. Žepić 1996), ostavile su trajan trag na raznim područjima hrvatske narodne, odnosno tradicijske materijalne i duhovne kulture.

Općepoznata je činjenica da se preuzimanjem određenoga koncepta materijalne ili nematerijalne kulture u primajuću kulturu obično preuzima i odgovarajuća riječ iz jezika kulture davateljice. Naime, takav je postupak za govornike jezika primaoca ujedno i najjednostavniji način imenovanja dotad nepoznatih, a u nekom trenutku ne samo novih tehničkih dostignuća,

odjevnih predmeta ili jela, nego i tehnoloških procedura, obrazaca ponašanja te svjetonazorskih nijansiranja i pomaka.

U našem slučaju, povijesni njemačko-hrvatski jezični dodiri rezultirali su brojnim posuđenicama iz njemačkoga jezika, pri čemu treba imati na umu da ni njemački ni hrvatski jezik nipošto nisu bili, a nisu ni danas, jednodimenzionalni, ahistorijski i atopijski homogeni, zatvoreni jezični sustavi s konačnim i jednoznačno odredivim brojem elemenata i pravila njihova slaganja. Baš naprotiv, iza tih dvaju etnički motiviranih glotonima krije se mnogo složenija jezična i govorna stvarnost koju odlikuje velika varijabilnost na svim jezičnim razinama – glasovnoj, oblikovnoj, leksičkoj, semantičkoj, sintaktičkoj, diskursnoj i pragmatičkoj, a realizira u brojnim povijesnim i suvremenim mjesnim i/ili područnim inačicama njemačkoga i hrvatskoga jezika. Drugim riječima, nepregledna mreža komunikacijskih situacija između govornika raznih mjesnih i područnih inačica, odnosno dijalekata njemačkoga i hrvatskoga jezika u daljoj i bližoj povijesti bila je plodno sociolingvističko tlo za nastanak germanizama. S obzirom na geografsku blizinu i demografske odrednice, njemački jezik koji se mogao čuti u hrvatskim krajevima bili su prije svega južnonjemački, odnosno austrijski dijalekti, tako da znatan broj posuđenica iz njemačkoga jezika u hrvatskome ima leksičke uzore u riječima karakterističnim za austrijske inačice njemačkoga, pa ih možemo nazivati i austrijacizmima.

U doba druge Jugoslavije (1945. – 1990.) istraživanje povijesne uloge i utjecaja njemačkoga jezika i kulture na hrvatski jezik i kulturu smatrano je iz političkih razloga ideološki nepoželjnim, a opće velike studije o njemačkim posuđenicama u hrvatskome (i srpskome) objavljene su u SR Njemačkoj na njemačkome iz pera njemačkih istraživača (usp. Strieder-Temps 1958 i Schneeweis 1960). Opsežna disertacija hrvatskoga germanista I. Medića iz 1965. o germanizmima u govoru zagrebačkih obrtnika, primjerice, nikad nije tiskana kao knjiga, nego je dostupna tek kao tiposkript. Osamostaljenjem Hrvatske ranih devedesetih godina 20. stoljeća proučavanje njemačko-hrvatskih jezičnih i kulturnih dodira prestaje biti ideološki dvojbeno pa je uvelike poraslo zanimanje za istraživanja germanizama u hrvatskim mjesnim govorima: izlaze monografije o germanizmima u zagrebačkom gradskom govoru (Glovacki-Bernardi 1998) i govorima đurđevačke Podravine (Piškorec 1997; 2005). Osječki profesor Velimir Petrović prevodi s njemačkoga i priređuje za tisak disertaciju Otta Bindera o germanizmima u hrvatskom osječkom govoru iz 1954. (Binder 2006); pojavljuje se niz manjih studija o germanizmima u pojedinim mjesnim i područnim govorima (Ivanetić 1998), a 2010. tiskana je studija o germanizmima u hrvatskom kajkavskom književnom jeziku (Štebih Golub 2010).

Početak dvijetisućitih ostvaruje se i znanstvena suradnja s austrijskim germanistom i dijalektologom Hannesom Scheutzem, što je kvalitativni

pomak u istraživanjima hrvatskih germanizama jer upravo njegova germanističko-dijalektološka ekspertiza temeljito osvjetljava drugu, njemačko-austrijsku dimenziju proučavanih germanizama, pri čemu se razrješavaju dotadašnje nejasnoće povezane s njemačkim dijalektalnim leksičkim uzorima hrvatskih germanizama i austrijacizama (Scheutz; Piškorec 2004). Ta suradnja kulminira projektom zvučnoga dijalektološkog atlasa austrijacizama i germanizama u hrvatskome jeziku (usp. <https://www.sprachatlas.at/lehnwoerter/data/atlas.html>), u kojemu izvorni govornici dvadeset mjesnih govora, od Vukovara i Osijeka preko Virovitice i Podravine, Međimurja, Zagorja, Turopolja i Karlovca pa sve do Čabra, izgovaraju mjesne inačice 232 hrvatska austrijacizma i germanizma.

Austrijacizmi i germanizmi zastupljeni su govorima kajkavskoga i štokavskoga narječja sjeverozapadne, središnje i istočne Hrvatske, što znači da će se u njima odraziti i fonološko-akcenatske i tvorbene karakteristike govora pojedinih kajkavskih, odnosno štokavskih dijalekata. Kajkavsko se narječje prostire na području sjeverozapadne Hrvatske; preciznije rečeno, kajkavski se govori u Zagrebačkoj, Krapinsko-zagorskoj, Varaždinskoj i Međimurskoj županiji, u većem dijelu Koprivničko-križevačke županije, u pojedinim dijelovima Sisačko-moslavačke, Karlovačke i Bjelovarsko-bilogorske županije te u dijelu Gorskoga kotara. Štokavski govori obuhvaćaju najveći dio Republike Hrvatske, a austrijacizme i germanizme nalazimo u znatnoj mjeri od Baranje, Srijema, preko Slavonije i Posavine do Gacke i Like (Vranić, Zubčić 2018). Kajkavština se dijeli u 15 dijalekata (Lončarić), a štokavština na šest dijalekata; četiri su važna za našu temu (novoštokavski ikavski, novoštokavski ijekavski, novoštokavski ekavski i slavonski). Sva ta raznolikost ogleda se i u hrvatskim austrijacizmima i germanizmima.

Građa za zvučni dijalektološki atlas prikupljena je prema slikovnom upitniku u kojem se nalaze fotografije predmeta ili pojava iz sljedećih deset skupina: gradnja i stanovanje, obrt, odjeća, kućanstvo 1, kućanstvo 2, jelo i piće, kretanje i promet, biljke i vinograd, prodaja i zabava te razno. Među 26 pojmova koji se nalaze u semantičkoj skupini *Jelo i piće* (*Essen und Trinken*) nalazi se i pitanje kako se u pojedinom govoru imenuje "vrsta pite od savijena tijesta; gužvara, gibanica; štrudla" (HJP). Rezultati su pokazali sljedeće: Vukovar – *štrüdl* od *sira*; Osijek – *štrükla*; Virovitica: *štrüdl*; Đurđevac – *štrükel*; Miholec – *štrükel*; Varaždin – *štrükli*; Držimurec – Strelec – *štrükel*; Petrijanec – *štrükl*; Bednja – *štrkel*; Gornje Jesenje – *štrükel*; Dubravica – *štrklin*; Šenkovec – *štrüdlin/štrüklin*; Zagreb – *štrükl/štrüdl*; Velika Mlaka – *štrüklin*; Slavetić – *štrükl'e*; Karlovac – *štrükli*; Glina – *štrüklin*; Čabar – *štrüdel*. Već na tom jednom primjeru iz Atlasu vidi se razlika među govorima dvaju hrvatskih narječja: u štokavskim govorima germanizam *Strudel* prilagođen je kao imenica ženskoga roda (*štrudla* na istoku Hrvatske), a u kajkavskim je govorima imenica ostala u muškom rodu (*štrukl/štrudl*, središnja i zapadna Hrvatska). Opaža se i promjena suglasničkoga skupa *dl/kl* te za isti pojam

nalazimo odgovor i *štrudl* i *štrukl*. Sinkronijski podatci upućuju nas i na dijakronijske, pa u prvoj kajkavskoj kuharici, u *Sokačkoj knjigi*, prijevodu s njemačkoga iz 1813. godine, nalazimo kako se pripravlja, među ostalim, *Mandalzki štrukli*, *Verhjnjeni štukli*, *Štrukli od griza* ili *Tirolzski štrukli*.

Istraživanja hrvatskih mjesnih govora važna su ne samo zbog spoznaja o sinkronijskoj raznolikosti hrvatskoga jezika, nego ona pokazuju i njegov dijakronijski život i suživot s drugim jezicima, s drugim kulturama. Atlas hrvatskih austrijacizama i germanizama također to potvrđuje.

Izvori

- Binder, Theo (2006): *Njemačke posuđenice u hrvatskom govoru Osijeka*. Preveo i za tisak priredio Velimir Petrović. Zagreb: FF press
- Glovacki-Bernardi, Zrinjka (1998): *Deutsche Lehnwörter in der Stadtsprache von Zagreb*. (Schriften zur deutschen Sprache in Österreich; Bd. 24). Frankfurt am Main – Berlin – Bern – New York – Paris – Wien: Lang, str. 95–249. (Prvi dio publikacije obuhvaća rad S. Žepića *Deutsche Grammatiken kroatischer Verfasser in der zweiten Hälfte des 18. Jahrhunderts*, str. 9–94)
- Birling, Ivan Krstitelj (1813): *Nova skup složena zagrebačka sokačka kniga vu šestih razdelenjih zadržavajuća 554 naredbe vsakojačke jestvine pripravljati. Iz Nemškoga za Horvatsko prenešena od jednoga Domovine Prijatelja za hižnu potreboču*. Zagreb
- Ivanetić, Nada (1998): *Deutsche Entlehnungen in Orubica/Slawonien*. *Zagreber germanistische Beiträge* 7, str. 87–107
- Lončarić, Mijo (1996). *Kajkavsko narječje*. Školska knjiga. Zagreb
- Piškorec, Velimir (1997): *Deutsches Lehngut in der kajkavisch-kroatischen Mundart von Durđevac in Kroatien*. (Schriften zur deutschen Sprache in Österreich; Bd. 22). Frankfurt am Main – Berlin – Bern – New York – Paris – Wien: Lang
- Piškorec, Velimir; Scheutz, Hannes (2004): *Deutsch-kroatischer Sprachkontakt an der Habsburger Militärgrenze. Germanismen in den Dialekten der Podravina*. *Zagreber germanistische Beiträge* 13, str. 285–307
- Piškorec, Velimir (2005): *Germanizmi u govorima durđevečke Podravine*. Zagreb: FF press
- Schneeweis, Edmund (1960): *Die deutschen Lehnwörter im Serbokroatischen in kulturgeschichtlicher Sicht*. Berlin: de Gruyter
- Striedter-Temps, Hildegard (1958): *Deutsche Lehnwörter im Serbokroatischen*. Berlin, Wiesbaden: Harrassowitz
- Štebih, Barbara (2010): *Germanizmi u kajkavskome književnom jeziku*. Zagreb: Školska knjiga
- Vranić, Silvana; Zubčić, Sanja (2018): *Hrvatska narječja, dijalekti i govori u 20. stoljeću. Povijest hrvatskoga jezika: 5. knjiga 20. stoljeće – prvi dio*, str. 525–581
- Žepić, Stanko (1996): *Austrijski njemački u Hrvatskoj. Durđevečki zbornik*, Đurđevac, str. 309–318

From štrudla to štrukli. Austrian and German Loanwords in the Croatian Language

SUMMARY

Centuries long political, economic, cultural, and linguistic ties between Croatian- and German-speaking countries have their origin in ancient times when the ancestors of the peoples living in the areas of today's countries lived in ethnically undifferentiated Germanic and Slavic communities. Those ties, which have continued to our day with different intensities during various periods of history, have left a permanent mark in many areas of Croatian folk or traditional tangible and intangible culture. Research of Croatian local vernaculars is not only important to learn the synchronic differences of the Croatian language but also shows its diachronic existence and coexistence with other languages and other cultures. This becomes clear when looking at the atlas of Austrian and German loanwords in the Croatian language.

dr. sc. Ivana Kurtović Budja, Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje / *Institute of Croatian Language and Linguistics*

prof. dr. sc. Velimir Piškorec, Odsjek za germanistiku Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu / *German Department of the Faculty of Philosophy, University of Zagreb*

Moreška i kumpanije – plesovi s mačevima na otoku Korčuli

TRIBINA IEF-A

Petak / Friday, 8. 7. 2022., 11 sati

Institut za etnologiju i folkloristiku, Šubićeva 42

Sani Sardelić, Gradski muzej Korčula

Predavanje uz mobilnu izložbu

IZLOŽBA

Trg bana Josipa Jelačića, **24. 6. – 3. 7. 2022.**

Etnografski muzej, **7. – 24. 7. 2022.**

*Autorice izložbe: **Elsie Ivancich Dunin i Sani Sardelić***

SAŽETAK

Predavanje u sklopu Tribine IEF-a o mobilnoj izložbi o plesovima s mačevima na otoku Korčuli, *moreški i kumpaniji*, temelji se na višegodišnjim arhivskim i terenskim istraživanjima nematerijalne kulture otoka Korčule. Dio je ovogodišnjih izlagačkih aktivnosti Međunarodne smotre folklor.

Moreška je ples s mačevima u kojemu se dvije vojske bore za otetu djevojku. U prošlosti se taj ples izvodio diljem Mediterana, a danas je očuvan u gradu Korčuli. *Kumpanija* je organizirana skupina muškaraca koji plešu s mačevima, pokazujući uvježbanost i spremnost na obranu. Očuvana je u starim naseljima

otoka Korčule. *Moreška* i *kumpanije* upisane su u Registar zaštićenih kulturnih dobara Republike Hrvatske. Nedjeljive su od identiteta stanovnika grada i svih naselja na otoku Korčuli koja ih baštine dugi niz stoljeća. *Moreška* (kao živa slika grada Korčule) i *kumpanije*, povijesne zaštitnice starih otočnih naselja, omogućuju nam, iz sadašnjosti, specifičan pogled u prošlost, na vještinu plesnih pokreta s mačevima.

Izložba je ostvarena suradnjom Gradskoga muzeja Korčula s Elsie Ivancich Dunin (prof. em.), kojoj su kao svjetski uglednoj etnokoreologinji, otok Korčula i njegova nematerijalna blaga, trajna inspiracija. Prethodila su istraživanja i izložbe o svakoj od *kumpanija* pojedinačno, počevši od 28. simpozija Međunarodnoga vijeća za tradicijsku glazbu (International Council for Traditional Music – ICTM), Studijske skupine za etnokoreologiju, održanoga u srpnju 2014. na otoku Korčuli, uz Institut za etnologiju i folkloristiku kao znanstvenog domaćina simpozija.

Izlaganjem će se približiti specifičan pristup temi istraživanja, u kojem autorice dijele znanstveni interes, senzibilitet i entuzijazam; no dok je jedna zaslužna američka sveučilišna profesorica u miru, druga je kustosica mjesnog muzeja i nositeljica te specifične nematerijalne kulture i baštine. Polazišna je točka utjecaj sinergije i ispreplitanja iskustava unutarnjega (emskog) i izvanjskoga (etskoga) na samo istraživanje, pa tako i na njegove rezultate.

SUMMARY

Several years of historical and contemporary research through the Korčula Town Museum is realised into an external portable exhibition in cooperation with the Korčula Tourist Board. It is part of this year's exhibition activities of the Zagreb International Folklore Festival and a lecture within the Institute of Ethnology and Folklore Research round tables.

Moreška is a sword dance with two armies that fight for a captured female. In the past it was performed throughout the Mediterranean, and today it is preserved in the town of Korčula. *Kumpanija* is an organised group of men who dance with swords to show training and readiness for defence. It has been preserved in the old settlements of the island of Korčula.

Moreška and *Kumpanija* are listed in the Register of Protected Cultural Property of the Republic of Croatia. They are indispensable part of the identity inherited by inhabitants of the town and in the old settlements on the island. The skill of sword dance movements is passed down through generations within the layered social relationships of the individual to the community.

The exhibition was created in collaboration between the City Museum of Korčula and Elsie Ivancich Dunin (emeritus professor), for whom, as a world-

renowned ethnochoreologist, the island of Korčula and its intangible treasures are a permanent inspiration. It was preceded by research and exhibitions about each of the companies individually, starting with the 28th Symposium of the International Council for Traditional Music (ICTM) Study Group for Ethnochoreology, held in July 2014 on the island of Korčula, with the Institute of Ethnology and Folklore Research as the scientific host of the Symposium.

The presentation shows a specific approach to the research topic, in which the authors share scientific interest, sensibility and enthusiasm; but while one is meritorious American university professor at peace, the other is the curator of the local museum and the bearer of this specific intangible heritage. The starting point is how the synergy was achieved and how the different experiences of the internal (*emic*) and external (*etic*) view influenced the research itself, and thus its results.

Sudionici / Participants

SUDIONICI IZ HRVATSKE / PARTICIPANTS FROM CROATIA

- Babino Polje, o. Mljet, KUD "Natko Nodilo", Dubrovačko-neretvanska županija
- Biškupci, KUD "Šijaci", Požeško-slavonska županija
- Delovi, KUD "Delovi", Koprivničko-križevačka županija
- Draganić, KUD "Sveti Juraj" Draganići, Karlovačka županija
- Križevci, KUD "Prigorje", Koprivničko-križevačka županija
- Koritna, KUD "Vesela Šokadija", Osječko-baranjska županija
- Korčula, KUD "Moreška", Dubrovačko-neretvanska županija
- Lipovljani, KPD "Karpati", Sisačko-moslavačka županija
- Orubica, KUD "Marijan Lanosović", Brodsko-posavska županija
- Salinovec, KUD "Salinovec", Varaždinska županija
- Zagreb, Hrvatski barokni ansambl, Grad Zagreb

SUDIONICI PROJEKTA OBNOVE ŽENSKOG PUČKOG PJEVANJA POUNJA I BANOVINI / PARTICIPANTS IN THE POUNJE AND BANOVIINA WOMEN'S FOLK SINGING RENEWAL PROJECT

Pjesme moje u škatuli stoje

Ansambl Harmonija disonance (Zagreb), dr. sc. Joško Čaleta, doc. i skupine iz Sisačko-moslavačke županije:

- Bobovac, KUD "Seljačka sloga"
- Divuša, KUD "Pounjski pleter"
- Hrastovica, KUD "Hrastovička gora"
- Hrvatski Čuntić, KUD "Čuntićanka"
- Jabukovac, KUD "Zvuci Banije"
- Majur, KUD "Sloga"

KONCERT MARIJANSKIH POPIJEVKI / CONCERT OF MARIAN SONGS

Bogom živim uzvišena!

Pučki pivači KBF-a (Katoličkoga bogoslovnog fakulteta), crkva sv. Petra, Vlaška ulica, Zagreb

HRVATI IZ DRUGIH ZEMALJA / CROATS FROM ABROAD

- Austrija, Beč, Folklorni ansambl gradišćanskih Hrvata "Kolo Slavuj"
- Bosna i Hercegovina, Čapljina, HKUD "Zora" Struge – Gorica
- Crna Gora, Tivat, Amatersko kazalište Hrvatskoga nacionalnog vijeća Crne Gore
- Srbija, Vojvodina, HKC "Bunjevačko kolo", Subotica

SKUPINE IZ INOZEMSTVA / FOREIGN GROUPS

- **Alžir**, Oran, The Algerian Green Tent Cultural Association "El Khaima – El Khadra", Hakim Salhi i dizajner Karim Kadid
- **Austrija**, Kapfenberg, Trachtenverein "Rossecher" Bruck an der Mur
- **Češka**, Kyjov, Slovacký soubor Kyjov
- **Grčka**, Elasona, Laografiki Archeologiki Eteria Elasonas
- **Italija**, Južni Tirool, Villnöss, Schuhplattlergruppe Villnöss
- **Mađarska**, Val, Valinka Néptáncsoport
- **Njemačka**, Bavarska, Chiemgau, Trachteneverein Grassau, Grassau
- **Poljska**, Malopolska, Mystków, Zespół Regionalny Mystkowianie, Mystkowianie
- **Portugal**, Viana do Castelo, Grupo Folclórico das Lavradeiras da Meadela
- **Sjedinjene Američke Države**, Utah, American Folk Ensemble, Orem
- **Slovenija**, Podgorci, Folklorna skupina Kulturnega društva "Podgorci"

Program / Programme

Petak / Friday, 28. 1. 2022.

18 h – Kulturni centar Travno / [Travno Cultural Center](#), Božidara Magovca 17
Otvorenje izložbe **(O)tisak Smotre – izložba plakata i kataloga Međunarodne smotre folkloru Zagreb**, autorica: Ivana Mihajlić
Izložba je otvorena do 15. 2. 2022.

Petak / Friday, 25. 3. 2022.

9 – 15 h – Kulturni centar Travno / [Travno Cultural Center](#), Božidara Magovca 17
Radionica za djecu **HAI – hrvatske autentične igračke / Authentic Croatian Toys – a workshop for preschool kids**

Utorak / Tuesday, 26. 4. 2022.

18 h – Enzita Kitchen Studio, Av. Dubrovnik 15, Zagrebački velesajam, paviljon 14a
Kulinarska radionica **Zalogaj tradicije / Culinary workshop A bite of tradition**
pazinski cukerančić, cernički čupteti

Subota / Saturday, 14. 5. 2022.

16 h i 30 min – ispred Hrvatskoga narodnog kazališta / [in front of the Croatian National Theatre](#), Trg Republike Hrvatske 15

Barokna moreška / Baroque moreška

Korčula, KUD "Moreška" i Hrvatski barokni ansambl, Zagreb

Nedjelja / Sunday, 5. 6. 2022.

19 h – Klub Kazališta Komedija / [Komedija Theater Club](#), Augusta Cesarca 2

Vječno će zvoniti naši kampanjuli
Amatersko kazalište Hrvatskoga nacionalnog vijeća Crne Gore

Nedjelja / Sunday, 12. 6. 2022.

20 h – Strossmayerovo šetalište 3, Petrinja
Koncert **Pjesme moje u škatuli stoje Bobovac**, KUD Seljačka sloga;
Divuša, KUD Pounjski pleter;
Hrastovica, KUD Hrastovička gora;
Hrvatski Čuntić, KUD Čuntićanka;
Jabukovac, KUD Zvuci Banije;
Majur, KUD Sloga; **Zagreb**, Vokalni ansambl Harmonija disonance, dr. sc. Joško Čaleta, doc. (Institut za etnologiju i folkloristiku)

Ponedjeljak / Monday, 13. 6. 2022.

18 h – Knjižnica i čitaonica Bogdana Ogrizovića / [B. Ogrizović Library](#), Preradovićeveva 5
Tribina **Od štrudle do štrukle – austrijacizmi i germanizmi u hrvatskom jeziku**
Sudjeluju: dr. sc. Ivana Kurtović Budja (Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje), prof. dr. sc. Velimir Piškorec (Odsjek za germanistiku Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu)

Četvrtak / Thursday, 16. 6. 2022.

20 h – crkva svetog Petra apostola / [St Peter Church](#), Vlaška ulica 93
Koncert marijanskih pjesama / [Concert of Marian songs](#)

Bogom živim uzvišena!

Pučki pivači KBF-a, dr. sc. Joško Čaleta, doc. (Institut za etnologiju i folkloristiku)

Petak / Friday, 24. 6. 2022.

Trg bana Josipa Jelačića
Izložba **Moreška i kumpanije – plesovi s mačevima na otoku Korčuli**

Autorice: Sani Sardelić i Elsie Ivancich Dunin
Izložba ostaje otvorena do 3. 7. 2022.

Četvrtak / Thursday, 30. 6. 2022.

12 h – Gradska knjižnica Zagreb, Starčevićev trg 6
Otvorenje izložbe **Tambura – kulturni identitet Hrvatske**
Autori: Igor Mladinić i Zoran Gojmerac
Izložba ostaje otvorena do 29. 8. 2022.

21 h – Atrij Galerije Klovićevi dvori / [Klovićevi dvori Gallery Atrium](#), Jezuitski trg 4
Koncert **Pjesme moje u škatuli stoje Bobovac**, KUD Seljačka sloga;
Divuša, KUD Pounjski pleter;
Hrastovica, KUD Hrastovička gora;
Hrvatski Čuntić, KUD Čuntićanka;

Jabukovac, KUD Zvuci Banije;
Majur, KUD Sloga; **Zagreb**, Vokalni ansambl Harmonija disonance, dr. sc. Joško Čaleta, doc. (Institut za etnologiju i folkloristiku)

Petak / Friday, 1. 7. 2022.

19 h – Glazbeni paviljon Zrinjevac / [Zrinjevac Music Pavilion](#)
Koncert **Ukrajinske pjesme i plesovi**
Lipovljani, Kulturno-prosvjetno društvo Ukrajinaca "Karpati"

Nedjelja / Sunday, 3. 7. 2022.

21 h – Atrij Galerije Klovićevi dvori / [Klovićevi dvori Gallery Atrium](#), Jezuitski trg 4
Koncert **Kind Fortune – koncert škotske i irske tradicijske glazbe Duncreagan**

Srijeda / Wednesday, 6. 7. 2022.

19 h – Tehnički muzej Nikola Tesla / [Nikola Tesla Technical Museum Gallery](#), Savska cesta 18
Otvorenje izložbe **Tibeti u Međimurju i Podravini**
Autorice: Janja Kovač i Marija Mesarić
Izložba ostaje otvorena do 31. 7. 2022.

Četvrtak / Thursday, 7. 7. 2022.

19 h – Etnografski muzej,
Mažuranićev trg 14
Otvorenje izložbe **Moreška
i kumpanije – plesovi s
mačevima na otoku Korčuli**

Autorice: Sani Sardelić i Elsie
Ivancich Dunin
Izložba ostaje otvorena
do 24. 7. 2022.

Petak / Friday, 8. 7. 2022.

11 h – Institut za etnologiju i
folkloristiku, Šubićeva 42
Tribina **Moreška i kumpanije –
plesovi s mačevima na otoku
Korčuli**

Sudjeluju: Sani Sardelić
(Gradski muzej Korčule) i dr.
sc. Tvrtko Zebec (Institut za
etnologiju i folkloristiku)

Utorak / Tuesday, 12. 7. 2022.

19 h – Turski kulturni centar Yunus
Emre / [Turkish Cultural Center](#),
Hebrangova 34
Večer etnografskog filma:
Kuş Dili - jezik ptica

Srijeda / Wednesday, 13. 7. 2022.

21 h – Atrij Galerije Klovićevi dvori
/ [Klovićevi dvori Gallery Atrium](#),
Jezuitski trg 4
Koncert **Naš kanat je trd**
Etno skupina / [Ethno Folk
Music Band](#) Šćike

Ponedjeljak / Monday, 18. 7. 2022.

20 h – Klub Močvara / [Močvara
Club](#), Trnjanski nasip bb
Koncert **Etno na putu**
Hrvatska glazbena mladež

Utorak / Tuesday, 19. 7. 2022.

21 h – Atrij Galerije Klovićevi dvori
/ [Klovićevi dvori Gallery Atrium](#),
Jezuitski trg 4
Koncert **Slavuj – zaboravljene
pjesme zadarskih Arbanasa**
Dina Bušić i Melita Ivković

Srijeda / Wednesday, 20. 7. 2022.

18 h – Knjižnica i čitaonica Bogdana
Ogrizovića / [B. Ogrizović Library](#),
Preradovićeve 5
Predstavljanje knjige Daria
Puljića **Tradicijsko odijevanje
Hrvata u Kreševu i okolici**

Četvrtak / Thursday, 21. 7. 2022.

10 – 12 h – središte grada /
[Downtown](#)
Folklorna šetnica / [Folk
Street Art Promenade](#)

Petak / Friday, 22. 7. 2022.

10 – 12 h – središte grada /
[Downtown](#)
Folklorna šetnica / [Folk
Street Art Promenade](#)

21 h – Gradec / [Upper Town –
Gradec stage](#)
Svečana priredba

Sudjeluju folklorne skupine:
Češka, Kyjov; Bosna i Hercegovina,
Čapljina, Struge – Gorica; Austrija,
Bruck an der Mur; Poljska,
Malopolska, Mystków; Austrija,
Beč, gradišćanski Hrvati; Italija,
Južni Tirolo, Villnöss; Slovenija,
Podgorci; Draganić (Hrvatska);
Mađarska, Val; Njemačka,
Bavarska, Grassau; Salinovec
(Hrvatska); Srbija, Vojvodina,
Subotica, bunjevački Hrvati.

22 h i 30 min – Gradec / [Upper
Town – Gradec stage](#)
Plesna radionica **Plešite s nama!** /
[Dance workshop Dance
with us!](#) led by

Francis Feybli, Švicarska
/ [Switzerland](#)

Subota / Saturday, 23. 7. 2022.

10 – 12 h – središte grada /
[Downtown](#)
Folklorna šetnica / [Folk
Street Art Promenade](#)

10 h – Oktogon, Ilica 5
Modna revija **Tradicijsko u
suvremenom**
Dizajner Karim Kadid (Alžir)

12 h – Knjižnica i čitaonica Bogdana
Ogrizovića / [B. Ogrizović Library](#),
Preradovićeve 5
Predstavljanje knjige **Narodni
plesni običaji gradišćanskih
Hrvata – Istraživanja i zapisi
dr. Ivana Ivančana**

21 h – Gradec / [Upper Town –
Gradec stage](#)
Koncert
Sudjeluju folklorne skupine:
Austrija, Beč, gradišćanski
Hrvati; Njemačka, Bavarska,
Grassau; Bosna i Hercegovina,
Čapljina, Struge – Gorica; Grčka,
Ellassona, Laografiki; Slovenija,
Podgorci; Babino Polje, o.
Mljet; Koritna; Austrija, Bruck
an der Mur; Češka, Kyjov.

22 h i 30 min – Gradec / [Upper
Town – Gradec stage](#)
Plesna radionica **Plešite s nama!**

[Dance workshop Dance
with us!](#) led by

Francis Feybli, Švicarska
/ [Switzerland](#)

Nedjelja / Sunday, 24. 7. 2022.

10 – 12 h – središte grada /
[Downtown](#)
Folklorna šetnica / [Folk
Street Art Promenade](#)

21 h – Gradec / [Upper Town –
Gradec stage](#)
Koncert
Sudjeluju folklorne skupine:
Portugal, Viana do Castelo;

Sjedinjene Američke Države, Utah;
Križevci; Delovi; Biškupci; Orubica;
Srbija, Vojvodina, Subotica,
bunjevački Hrvati; Poljska,
Malopolska, Mystków; Mađarska,
Val; Italija, Južni Tirol, Villnöss.

22 h i 30 min – Gradec / [Upper
Town – Gradec stage](#)
Plesna radionica Plešite s nama!

Dance workshop **Dance
with us!** led by

Francis Feybli, Švicarska
/ [Switzerland](#)

NASTUPI IZVAN ZAGREBA

Četvrtak / [Thursday, 21. 7. 2022.](#)

20 h – otvorena pozornica
u Sv. Nedelji /

[Performance on the open stage in
Sv. Nedelja](#)

Nastup inozemnih
folklornih skupina

Petak / [Friday, 22. 7. 2022.](#)

20 h – Beltinci (Slovenija)

NASTUP INOZEMNIH FOLKLORNIH SKUPINA

Subota / [Saturday, 23. 7. 2022.](#)

20 h – vanjska pozornica u Vrbovcu
Nastup inozemnih
folklornih skupina

SUDIONICI IZ HRVATSKE / PARTICIPANTS FROM CROATIA

Babino Polje, Mljet, KUD "Natko Nodilo", Dubrovačko-neretvanska županija

KUD "Natko Nodilo" djeluje od 1968. godine u Babinu Polju na otoku Mljetu. Tijekom godina znanje o običajima prenosilo se s naraštaja na naraštaj, nastavljajući tradiciju domicilnoga kraja. Posebno se ističe ženska nošnja koja se nasljeđuje u obitelji, pa su i svi primjerci ručno rađeni; neki su stari i dvjesto godina! Uz svirku na lijerici izvode dva plesa: *Škampa Boško* i mljetsku *poskočicu*. *Škampa Boško* ima različite plesne figure. Žene i muškarci stoje u dva reda koji se kreću jedan prema drugome te se izmjenjuju različite igre: lov žene, provlačenje, lov muškarca, zmijanje. *Poskočica* je živahan ples u kojemu se pleše u muško-ženskim parovima uz izvikivanje kolovodinih naredbi.

The Natko Nodilo Folk Group has been active in Babino Polje on the island of Mljet since 1960. Many generations have passed through the group throughout the years transferring their knowledge to the next, thus continuing the tradition. One of the most notable things about the group are the women's traditional costumes inherited from one generation to the next, all of them handmade and some as many as 200 years old. The group will perform two dances accompanied by *lijerica*: *Škampa Boško* and the *poskočica* of Mljet. *Škampa Boško* consists of various dance figures with men and women in two rows moving towards each other and playing various games: chasing women, passing through, chasing men, snake game. *Poskočica* is a lively dance where mixed couples follow the commands of the circle leader.

Bišкупci, KUD "Šijaci", Požeško-slavonska županija

"Šijaci" su stanovnici potpapučkoga kraja i okupljaju se u folklornoj skupini osnovanoj u Bišкупcima 1982. godine. Običaje izvode uz pratnju samice ili gajdi prema zapisima dugogodišnje voditeljice Marije Tomašević. Dan prije vjenčanja, mladenka poziva svoje drúge (djevojke iz sela) na izradu *kićenja* za svatove, tzv. *vince*. Pomažu im mlade snaše iz sela. Pripremajući *kićenje* za svatovsku sobu, ruže od papira s *pantljikama* od krep-papira, stavljaju *peškire* oko slika, kite *armu* svatovskih konja i kola, ukrašavaju *vincima* (ružmarinima ukrašenima hrvatskom trobojnicom, buketićima sa svilenim *pantljikama*) odjeću mladoženje, djevera, kuma i staroga svata. Pritom pjevaju *Vinac vismo* i plešu *povračanac*, *Vesel'te se, divojčice*, *'Ajd na livo*, *gajde* i *sitna kola*.

The word "Šijaci" refers to the inhabitants of the region under Papuk. In 1982, they founded a folk group in Bišкупci. They perform local customs accompanied by *samica* or bagpipe, based on the records of Marija Tomašević, the group's leader for many years. It is customary for the bride to invite her friends – girls from the village – the day before the wedding to make ornaments called *kićenje* or *vinci* for the wedding party. They are assisted by younger girls from the village. While preparing *kićenje* for the wedding room, they make roses with ribbons out of crêpe paper, place embroidered runners or towels around pictures, decorate the *arma* or gear for the wedding party horses and wagons, tie *vinci* – rosemary branches decorated with the Croatian triband ribbon, corsages with silk ribbons for the groom, groom's brothers, best man, and the witness. While doing this, they sing *Vinac vismo* and dance *povračanac*, *Vesel'te se divojčice*, *'Ajd na livo*, *gajde* and *sitna kola*.

Delovi, KUD "Delovi", Koprivničko-križevačka županija

Malo podravsko selo Delovi nalazi se između Novigrada Podravskog i Hlebina. U Društvu koje je osnovano 2012. godine čuvaju običaje i tradiciju svojega kraja, kao što su to činili u Dobrovoljnom vatrogasnom društvu od 1937. te u Udruzi žena od 1980. godine. Prikazuju običaj matkanja u Podravini, uz pjesmu *Tu je dekla*, šetano kolo *Ko j' za kolom* te uz tamburaški sastav plešu ples *škrinjar*, dvije *polke* i *čardaš*.

The small village of Delovi in Podravina is located on the road connecting Novigrad Podravski and Hlebina. The group was founded in 2012 with the aim of preserving local customs and traditions, just like the Voluntary Fire Brigade from 1937 onwards and the Women's Association since 1980. They present the custom of *matkanje* (exchange of Easter eggs) in Podravina while singing *Tu je dekla*, dancing the walked circle dance *Ko j' za kolom*, as well as *škrinjar*, two polkas and a *czardas* accompanied by a tamburitza ensemble.

Draganić, KUD "Sveti Juraj" Draganići, Karlovačka županija

Društvo je nasljednik *Seljačke sloge* s korijenima iz davne 1934. godine. Od 1991. Društvo nosi ime zaštitnika Župe Draganić – sv. Jurja, čija crkva s brijega gleda na 14 sela današnje Općine. Osim što pjevaju *Stal se jesam rano v jutro*, momci plešu *čardaš*, praćen sviranjem na *piskama* i *češlju*. Uz pratnju *guca* plešu draganićku *poljku*, *šebešičku*, a uz drmeš izvode *posamič*. Sastav *guci* i *rozganje* prepoznata su i registrirana hrvatska nematerijalna kulturna dobra.

The group is the successor of the *Peasant Concord*, which dates back to 1934. Since 1991, the group has been named after the patron saint of the Draganić Parish, i.e. St. George, whose church is located on a hill overlooking the 14 villages of the modern municipality. Apart from singing *Stal se jesam rano v jutro*, the men dance a *czardas* accompanied by *piskas* and *češalj*. When accompanied by *guci* musicians (with violins), the group dances the *polka* of Draganić, *šebešička*, and performs the *posamič* with the *drmeš*. The *guci* and *rozganje* ensembles have been recognised and registered as Croatian intangible cultural heritage.

Križevci, KUD "Prigorje", Koprivničko-križevačka županija

Križevci su poznati po *Križevačkim statutima*, *Velikom križevačkom spravišću* i svetom Marku Križevčaninu. Društvo "Prigorje" osnovano je 2009. godine, a većina članova je iz susjednih poljoprivrednih sela. Plešu i pjevaju uz pratnju *mužikaša* i *dudaša*, njegujući starinski zvuk. Obnavljaju i izrađuju različite vrste nošnji, a objavili su i knjigu o nošnjama Križevačkoga prigorja. Pjevaju *Lepo je nebo kinčano* i *Visoka je gora zelena* te plešu *starinsko kolo*, *valjcer*, *sving poljku*, *Ivekovi drmeš* i *suvi most*.

The town of Križevci is known for the *Križevci Statute*, the *Veliko križevačko spravišće* festival and St. Mark of Križevci. The "Prigorje" Folklore Group was established in 2009, and most of its members come from neighbouring rural villages. They dance and sing accompanied by *mužikaši* and *dudaši*, maintaining the old traditional sounds. They restore and recreate various types of traditional costumes and have published a book on the traditional costumes of the Križevci area. Their songs include *Lepo je nebo kinčano* and *Visoka je gora zelena*, with *starinsko kolo*, *valjcer*, *sving poljka*, *Ivekovi drmeš* and *suvi most* dances.

Koritna, KUD "Vesela Šokadija", Osječko-baranjska županija

Društvo je osnovano 1950. godine, a pjesme, plesove i običaje Koritne izvode u folklornoj, tamburaškoj, pjevačkoj i dječjoj skupini, u vlastitim nošnjama. Nakon dolaska svatova po mladu i ulaska u *avliju*, *deveru* se pjeva *Oj devere alibere*, čime mu se *deveruše* i *cure* rugaju i žele ga poniziti. Donose pokriveno rešeto u kojem se nalazi ružmarin koji je ostao od kićenja svatova. Pjevaju *svatovac* brzo i prkosno, otimaju se za rešeto te u jednom trenutku istresu ružmarin na *deverovu* glavu. Plešu *sitno kolo*, *ranče* i *šokačko* te pjevaju *bečarce*.

The group was founded in 1950 and its folklore, tamburitza, singing, and children's sections perform songs, dances and customs of Koritna wearing their own traditional costumes. When the wedding party comes to collect the bride and they enter the *avlija* or yard, the bridesmaids (*deveruše*) and girls (*cure*) sing *Oj devere alibere* to *dever* (the groom's brother), mocking him and humiliating him. They bring a covered sieve containing the leftover rosemary used to decorate the wedding party. They sing the fast and spiteful *svatovac*, snatching the sieve from each other and eventually dropping the rosemary on the *dever's* head. They dance *sitno kolo*, *ranče*, *šokačko*, and sing *bečarac* songs.

Lipovljani, KPDU “Karpati”, Sisačko-moslavačka županija

Kulturno-prosvjetno društvo Ukrajinaca osnovano je 1992. godine radi okupljanja i organiziranja pripadnika ukrajinske nacionalne manjine u Lipovljanima, kako bi čuvali i razvijali nacionalni i kulturni identitet, jezik, ples, pjesmu i običaje iseljenih Ukrajinaca te promicali integraciju u društvu, na dobrobit nacionalne manjine, razvitka Lipovljana u cjelini, uz skrb o poštovanju i ostvarivanju ljudskih i građanskih prava te prava nacionalnih manjina. Članovi Društva u posebnom programu u paviljonu na Zrinjevcu, 1. srpnja 2022. u 19 sati, nastupaju sa zborom odraslih pjevača s ukrajinskim pjesmama *Tam na hori dubočok*, *Če te ne znaješ* i *Če te čuv melenjki* te s pjesmama *Oj na hori dva dubke* i *Kazala menji mati* u izvedbi mladega pjevačkog zbora. *Kozačok* i *hopak* izvodi plesna skupina mladih.

The Ukrainian Cultural and Educational society was established in 1992 with an aim of gathering and organising the Ukrainian ethnic minority members in Lipovljani in order to preserve, develop and promote the national and cultural identity, language, dances, songs, and customs of Ukrainian emigrants, promote integration to society for the benefit of the ethnic minority, development of Lipovljani as a whole, all the while honouring and promoting human and civil rights, as well as the rights of minorities. The society's adult singers' choir will perform in the Zrinjevac Square Pavilion on July 1, 2022, at 7 pm. The program will consist of Ukrainian songs *Tam na hori dubočok*, *Če te ne znaješ* and *Če te čuv melenjki*, as well as *Oj na hori dva dubke* and *Kazala menji mati* performed by the youth choir. The youth dance group will perform *kozačok* and *hopak*.

Orubica, KUD “Marijan Lanosović”, Brodsko-posavska županija

Šetana kola poslije svečanih misa još uvijek se vode u Orubici o Božiću i Uskrsu. Godine 1935. spominje se izvedba glasovitoga *kola na dva štuka* skupine seljaka ogranak *Seljačke sloge* iz toga ušorenog sela novogradiške Posavine. Izvedba počinje dvjema svatovskim pjesmama: *Žarko nam je uranilo sunce* i *Svatovi idu, dušo*. U kolu muškarci i žene stoje u parovima, jedni pokraj drugih. U kolu *Palo inje na zeleno smilje* u trećoj kitici odvajaju se muškarci koji čine temelj, a zatim i oni koji čine takozvani *štuk* – kat kola – penjući se na ramena *doljnjacima*, dok su žene oko njih. Slijedi i *kolo na brzo S onu stranu Save vode*.

Walked circle dances after Mass are still a living tradition in Orubica at the time of Christmas and Easter. A performance of the famous *kolo na dva štuka* by a group of the *Peasant Concord* from the wide-road village of the Nova Gradiška region was recorded in 1935. The performance starts with two wedding songs *Žarko nam je uranilo sunce* and *Svatovi idu dušo*. The circle consists of men and women standing next to each other in pairs. In the third verse of the *Palo inje na zeleno smilje* circle dance the men forming the ground level of the circle separate from the ones forming the *štuk* – or the upper level of the circle, who climb on the shoulders of *doljnjacima*, while women stand around them. This performance is followed by *kolo na brzo*, i.e. fast circle dance called *S onu stranu Save vode*.

Salinovec, KUD "Salinovec", Varaždinska županija

Salinovec je malo selo u podnožju planine Ivanščice, nedaleko od grada Ivanca, u zapadnom dijelu Varaždinske županije. Članovi Društva instrumentalno se predstavljaju tradicijskim sastavom, *gucima*, koji čine violine, cimbal, kontrabas, bugarija i brač. Izvode pjesmu *Na vrh gore Ivančice*. Zagorski *drmešari* tradicija su toga dijela Hrvatskoga zagorja – Ivanečkoga gorja i Bednjanske doline, posebno sela Salinovec i Stažnjevec. *Drmešarilo* se na seoskim svadbama i zabavama. Posebnost je muško nadigravanje i izvođenje raznih koraka popraćeno intenzivnim sviranjem *drmeša*.

Salinovec is a small village under the Ivanščica mountain, located in the western part of the county near the town of Ivanec. The group will present their traditional ensemble *guci* consisting of violins, cimbalon, double bass, *bugarija* and *brač*. They will perform the song called *Na vrh gore Ivančice*. The *drmeš dancers* of Zagorje are a part of the tradition of this region – the hills of Ivanec and the valley of Bednja, primarily the villages of Salinovec and Stažnjevec. *Drmeš* used to be danced at weddings and during village festivities. What is specific for this region is the male dance-off and performance of various dance steps accompanied by the intense music of the *drmeš*.

HRVATI IZ DRUGIH ZEMALJA / CROATS FROM ABROAD

Austrija, Beč, Folklorni ansambl gradišćanskih Hrvata "Kolo Slavuj"

"Kolo Slavuj" središnji je folklorni ansambl gradišćanskih Hrvata sa sjedištem u Beču. Nastao je 1971. spajanjem bečke studentske plesne skupine "Kolo" i tamburaškog sastava "Slavuj" iz Velikog Borištova (Großwarasdorf). Članovi su iz hrvatskih sela Gradišća, iz Mađarske, Slovačke i iz Beča, a među njima ima i Hrvata doseljenika, kao i pripadnika drugih manjina i narodnosti. Plesovi, glazba, pjesme, nošnje i običaji koje prikazuju zajednička su baština hrvatske manjine u Gradišću i susjednim regijama, sačuvana i petsto godina od naseljavanja. U novoj domovini tadašnje zapadne Mađarske ta se baština razvijala pod utjecajem susjeda Austrijanaca, Mađara, Slovaka, Čeha, Židova, Roma itd. Danas se glazba gradišćanskih Hrvata uglavnom prati uz tamburaški sastav, koji je obogaćen i drugim instrumentima, kao što su violina, klarinet, harmonika ili gajde.

"Kolo Slavuj" is the central folk ensemble of the Burgenland Croats, based in Vienna. It was formed in 1971 as a union of the Viennese student dance group called "Kolo" and a tamburitza ensemble called "Slavuj" from Großwarasdorf. The members of the group come from Croatian villages of Burgenland, Hungary, Slovakia, and Vienna, including Croatian immigrants and members of other ethnic minorities. The dances, music, songs, traditional costumes, and customs they present are a part of the common heritage preserved by the Croatian minority in Burgenland and the neighbouring regions during the 500 years since they settled in those lands. The tradition of the people who settled in what was then Western Hungary further developed under the influence of their neighbours: Austrians, Hungarians, Slovaks, Czechs, Jews, Romani, etc. The music of the Burgenland Croats nowadays is mostly accompanied by a tamburitza ensemble enriched and expanded by other instruments, such as violin, clarinet, accordion, and bagpipes.

Bosna i Hercegovina, Čapljina, HKUD "Zora" Struge – Gorica

Dva sela – Gorica i Struge – pogranična su mjesta koja danas čine mjesnu zajednicu u Općini Čapljina, od koje su udaljena četiri kilometra južno, kao i od Metkovića u Republici Hrvatskoj. Momci igraju *Kolo, kolo pere* uz *bećarce* te se nadigravaju u četiri inačice plesa *Bokulja*. Djevojke pjevaju nabralicu *Ja posija' žuto proso* i *gangu* (višeglasno pjevanje u kojem jedna *počinje*, a druga *dočekuje*; dok *gangaju*, ona prva *sleginje*, a svršetak je u karakterističnom intervalu – sekundi).

Gorica and Struge are two border villages forming a local administrative unit in the municipality of Čapljina, located 4 km south of Čapljina and 4 km away from the town of Metković in Croatia. Girls sing the counting song *Ja posija' žuto proso*, while young men dance *Kolo, kolo pere* accompanied by *bećarac* songs. The men dance-off through four versions of the *Bokulja* dance. They also sing a *ganga* – polyphonic singing in which one singer starts (*počinje*), the other joins (*dočekuje*) and while they sing the *ganga*, the first one ceases (*sleginje*), and the song ends with the typical second interval.

Crna Gora, Tivat, Amatersko kazalište Hrvatskoga nacionalnog vijeća Crne Gore

Amatersko kazalište Hrvatskoga nacionalnog vijeća Crne Gore osnovano je 2014. godine s ciljem razvitka i unapređenja amaterske kazališne kulture. Osnovna djelatnost kazališta je izvođenje glazbeno-scenskih i drugih predstava, sudjelovanje na smotrama i festivalima amaterskih glumačkih skupina. Program nastoji obraditi elemente hrvatskoga kulturnog identiteta, a sintezom više umjetničkih formi očuvati kulturnu baštinu i tradicionalne elemente glazbe, folkloru i govora kojima se služi autohtona manjinska zajednica Hrvata u Boki kotorskoj i Crnoj Gori. Kazalište je važna poveznica s matičnom državom Hrvatskom; vežu ih zajednički projekti i manifestacije, poput kazališne predstave *Vječno će zvoniti naši kampanjuli*, na temelju teksta voditeljice kazališta Dijane Milošević, koji je ispunjen simboličkim prikazima gubitka, ali i očuvanja kulturnoga i nacionalnoga identiteta.

The Amateur Theatre of the Croatian National Council in Montenegro was established in 2014 with the aim to promote and develop the culture of amateur theatre. They are mostly focused on performing musical and theatrical shows, and appearing in folklore and amateur theatre festivals. The program is based on the elements of Croatian cultural identity, and they use a synthesis of art forms to preserve the cultural heritage and traditional elements of music, folklore, and vernaculars used by the indigenous Croatian ethnic minority in the Bay of Kotor and elsewhere in Montenegro. The theatre fosters strong relations with Croatia through joint projects and events, such as the *Vječno će zvoniti naši kampanjuli* show based on the theatre director Dijana Milošević's text. The show abounds in symbolic representations of loss, but also of preservation of cultural and national identities.

Srbija, Vojvodina, HKC "Bunjevačko kolo", Subotica

Hrvatski kulturni centar "Bunjevačko kolo" osnovan je 1970. godine radi očuvanja, razvijanja i njegovanja kulturne baštine Hrvata Bunjevaca. Društvo danas ima više od tristo članova u nekoliko odjela, istinskih zaljubljenika u folklorno, likovno ili dramsko stvaralaštvo. U sklopu proslave *Dužijance*, žetvenih običaja, Centar organizira festival "Djeca u Dužijanci" i Međunarodnu likovnu koloniju "Bunarić". O pokladama organiziraju Veliko prelo od 1879. godine. Poznato je momačko nadigravanje sa zvečkama (momci plešu, svaki s dvije partnerice u kolu) i brojni drugi plesovi uz tamburaški sastav.

The "Bunjevačko kolo" Croatian Cultural Center was established in 1970 with an aim of preserving, developing, and fostering the cultural heritage of Bunjevci Croats. Now they have more than three hundred members divided into several sections, but all of them are true aficionados of folklore, visual arts, and theatre. For the *Dužijanca* harvest festival, the Center organises the event called "Children in Dužijanca" and the "Bunarić" International Art Colony. They also organize Veliko prelo, the traditional event that has been taking place in the carnival period since 1879. They perform the notable men's dance-off with rattles, in which the men dance each with two female partners in a circle, as well as many other dances accompanied by a tamburitza ensemble.

SKUPINE IZ INOZEMSTVA / FOREIGN GROUPS

ALŽIR, Oran, The Algerian Green Tent Cultural Association "El Khaima – El Khadra", Hakim Salhi i dizajner Karim Kadid

Iz grada Orana, luke i velikoga turističkog, kulturnog i trgovačkog središta u sjeverozapadnom Alžiru, dolaze članovi kulturnoga sastava "El Khaima – El Khadra" koji nastupaju već trideset godina. Predstavljaju folklor Gnawa, supsaharske Afrike, izražajni ples i suvremenu glazbu pustinskih sjedišta. Sviraju udaraljke (*raba*, *tabakhane*, *kalalle*) te instrumente *zamaru* i *karkabou*, uz akustičnu i električnu gitaru te vokal. Uz njih nastupa i Hakim Salhi (r. 1967.), koji je učio uz oca, pjevača *chaoui* i *sahraoui* glazbe, saharskih plesnih ritmova. Hakim je počeo pjevati kad mu je bilo 18 godina, ali i skladati, pa su i njegove skladbe postale poznate (*Sahraoui*, *Khoimasa*, *Zine Echaoui* i dr.).

Members of the "El Khaima–El Khadra" come from the city of Oran, large tourism, cultural and trade hub and a harbour city in the northwest of Algeria. The group has 30 years of performing experience. They present the folklore of the Gnawa, Sub-Saharan Africa, the expressive dances and modern music of desert towns. They play percussions (*raba*, *tabakhan*, *kalalla*), as well as *zamara* and *carcabou*, but also the acoustic and electric guitar with vocals. The group is joined by Hakim Salhi (b. 1967), who learned from his father, a singer of Chaoui and Sahraoui music with Saharan dance rhythms. Hakim started performing and composing at the age of 18, and some of his compositions have become very popular (*Sahraoui*, *Khoimasa*, *Zine Echaoui*, etc.).

AUSTRIJA, Bruck an der Mur, Trachtenverein "Roßecker"

Osnovano 1920. godine, Društvo je nazvano prema planini Rosseck (1664 m). Poglavitito se bavi aktivnostima za djecu, mlade i mlade odrasle. U središtu pozornosti su kreativni projekti njegovanja folklornih tradicija i amaterskih izvedbi tradicijskih pjesama i plesova (osobito *Schuhplattlera*) te očuvanje i predstavljanje tradicijskih nošnji – *Lederhosen* (kožnatih hlača) i *dinderlice*. Žene nose svečane nošnje Eisenwurzena ili nedjeljne nošnje Liesingtala, sve ručno izrađene. Djevojke nose *dinderlice*, tipične za štajerski Veitsch, dok muškarci i momci nose poznate štajerske kožnate hlače, *Lederhose*. *Boarische* je jedan od triju glavnih plesnih oblika u Austriji (uz polku i valcer). Ples *Boarische* izvodi se u Austriji u pet inačica.

Founded in 1920 and named after the mountain "Rosseck" (1664 m elev.) the priority of the Rosseckers is the emphasis on activities with children, teenagers and young adults. Creative arrangements over cultivating folkloristic traditions and amateur plays to folksongs, folkdances (especially the *Schuhplattler*) and the care and presentation of our national dresses – the leather pants and *dirndls* are in the focus of the Association. All of our women wear the Eisenwurzen holiday dress or the Liesingtal Sunday dresses, each one handmade. The girls wear a *dirndl* typical for the Veitsch, the men and boys present themselves in their Styrian leather pants. *Boarische* is one of the three most important dancing forms in Austria (along with the *Polka* and *Walzer* – *waltz*). This dance shows different ways of dancing *Boarische* all over Austria in five different forms.

ČEŠKA, Kyjov, Slovacky soubor Kyjov

Moravski ansambl Kyjov djeluje u gradu Kyjovu, jednom od središta etnoloških aktivnosti u jugoistočnoj Moravskoj, gdje se od 1921. godine održava najstarija pučka fešta u Češkoj – *Moravska godina*. Primarni je zadatak ansambla od osnutka, 1942. godine, bilo traganje i obnova starih običaja, pjesama i plesova, kao i narodnih nošnji i poljoprivredne opreme.

Tradicionalne sezonske svečanosti kao što su pokladni dani, postavljanje majskog stupa, žetveni dom, gozba itd. još uvijek su žive i dobro posjećene u Kyjovu, gradu s 13.000 stanovnika i razvijenom industrijom, zahvaljujući ansamblu. Uz *Cimbalom Band* izvode *Kyjovská skočná*, *Klobúkový* i druge plesove i pjesme.

The Kyjov Moravian Ensemble works in the town of Kyjov, one of the South-East Moravian centres of ethnological activities where the oldest folk festival in the Czech Republic – the Moravian Year – has been organised since 1921. The primary task of the ensemble since its establishment in 1942 has been searching for and reviving old time forgotten customs, songs and dances as well as accessories of folk costumes and agricultural equipment.

Such traditional seasonal festivities as Shrovetide, maypole putting up, harvest-home, feast, etc. are still alive and well attended by the general public in Kyjov, a town with 13,000 inhabitants and developed industry, thanks to the ensemble. Together with the *Cimbalom Band*, they perform *Kyjovská skočná*, *Klobúkový* and other dances and songs.

GRČKA, Elassona, Laografiki Archeologiki Eteria Elassonas

Laografiki – Archeologiki Eteria Elassonas je udruga osnovana 1977. godine u gradu Elassona kao neprofitno kulturno društvo, s brojnim i vrsnim aktivnostima u Grčkoj i inozemstvu. Folklorna skupina osnovana je 1978. godine i smatra se jednom od najpoznatijih u Tesaliji i međunarodno priznatih. Predstavlja tradicijske plesove iz svih dijelova Grčke i regija Elassona i Olympus, s malim glazbenim sastavom koji čine klarinet, gitara, violina, lutnja, *crust* i *bouzouki*.

The Laografiki – Archeologiki Eteria Elassonas is an association which was founded in 1977, in the town of Elassona, as a cultural society, non-profit with multi-faceted, remarkable activities, in Greece and abroad. The folk dance group has been organised in 1978 and is regarded as one of the best-known in Thessaly, with international recognition. It presents traditional dances from all parts of Greece and indeed of the regions Elassona and Olympus, with a small musical band of clarinet, guitar, violin, lute, *crust* and *bouzouki*.

ITALIJA, Južni Tiro, Villnöss, Schuhplattlergruppe Villnöss

Villnöß je talijanska općina s 2571 stanovnikom u dolini Južnoga Tirola. Skupina je službeno osnovana 1986. godine i udruga je članova svih dobnih skupina iz cijele doline Villnößtal. Imaju trenutno 27 članova, od čega je 21 plesač plesa *Schuhplattlera*, a trojica su svirači dijatonske harmonike *Ziehorgel* (*botunare*). Svrha udruge je očuvanje *Schuhplattlera* i prenošenje toga znanja na mlade.

Villnöß is an Italian municipality with 2571 inhabitants in the Villnößtal valley in South Tyrol. The Schuhplattlergruppe Villnöß officially existed since 1986 and is an association of members of all age groups from the valley. The group currently consists of 27 members, of which 21 are Schuhplattlers and 3 are Zieorgel – diatonic accordion players. The purpose of the association is to preserve the traditional Schuhplatteln and to pass this on to the youth as well as to inspire others with it.

MAĐARSKA, Vál, Válinka Néptáncsoport

Vál je selo u Fejer (Biloy) županiji u Mađarskoj, u srednjem Podunavlju. Većina članova ove skupine rođena je i živi stalno u Válu, iako imaju i doseljenih članova iz Transilvanije i Vojvodine. *Legenješ* je muški solistički ples koji plešu Mađari u Transilvaniji, u kraju oko Cluja. Uglavnom ga plešu momci, ponekad i stariji muškarci. Plesač pleše slobodnim stilom pred sviračima. Dok muški plešu, žene stoje sa strane u redovima i pjevaju ili izvikuju stihove. Svaki plesač izvodi plesne fraze (četiri ili osam) bez ponavljanja. Svaka fraza sastoji se od četiri dijela po četiri puta, a prvi dio obično je jednak za sve, uz nekoliko postojećih inačica.

Vál is a village in Fejér County, Hungary, and part of the Mezőföld region. It is interesting that the vast majority of the group were born and always lived in Vál throughout their lives, but the group also includes people from Transylvania and Vojvodina who have moved to the region. A *legényes* (in Hungarian) is a men's solo dance done by Transylvanian people (in Hungarian ethnic) living in Kalotaszeg of Transylvania, roughly the region around Cluj. Although usually danced by young men, it can be also danced by older men. The dance is performed freestyle usually by one dancer at a time in front of the band. Women participate in the dance by standing in lines to the side and sing/shout verses while the men dance. Each lad does a number of points (dance phrases) typically 4 to 8 without repetition. Each point consists of 4 parts, each lasting 4 counts. The first part is usually the same for everyone (there are only a few variations).

NJEMAČKA, Bavarska, Trachteneverein Grassau, Grassau

Grassau je grad u sredini Chiemgaua, male pokrajine u južnoj Bavarskoj, neposredno uz granicu s Austrijom. Između Alpa i Münchena, to je područje bogato kulturnom i političkom poviješću te ujedinjuje suvremenu infrastrukturu s okruženjem tradicijskih vrijednosti i vjerovanja. Ova skupina bogate tradicije izvodi tipični *Schuhplattler* uz instrumente limene glazbe, gitaru i harmonike (*botunare*), gdje god se prikazuju tradicijski bavarski plesovi.

Grassau is right in the middle of Chiemgau, which is a small region in South Bavaria right next to Austria. Between the Alps and Munich in one of the most beautiful areas of Germany, with a big cultural and political history, the Chiemgau unites modern infrastructure and the environment with traditional values and beliefs. A group with a huge tradition performs a typical *Schuhplattler* with instruments of a brass band, guitar and accordion (Ziach), wherever they perform traditional Bavarian dances.

POLJSKA, Malopolska, Mystków, Zespół Regionalny Mystkowianie

Mystkowianie je folklorni ansambl iz Mystkówa u Malopoljskoj, povijesnoj regiji u južnom i jugoistočnom dijelu Poljske. Mystków je smješten na raskrižju četiriju etnografskih skupina: Gorštaka, Krakovčana, Vlaha i Pogoržana, što je utjecalo na lokalnu kulturu. Ansambl njeguje folklorne plesne tradicije sjedilačkih Vlaha iz Mystkówa, jedne od najzanimljivijih i posebnih etničkih manjina u regiji Beskidy, bogatih melodija i skupnih plesova temeljenih na ritmu lirskoga valcera, kao i živih plesova uz pratnju violine, kontrabasa, klarineta i trube u pozadini.

Mystkowianie is a folklore ensemble from Mystków in Malopolska. Mystków lies at a crossroads between the four ethnographic groups: Górale, Krakowiacy, Lachy, and Pogórzanie which influenced the local culture. The Ensemble cultivates the original folk dance traditions of Lachy Sądeckie from Mystków, one of the most interesting and peculiar ethnic minorities in the Beskidy Region, rich in the melodies and group dances based on the rhythm of the lyrical waltz, as well as lively dances with the violin, double bass, clarinet and trumpet heard in the background.

PORTUGAL, Viana do Castelo, Grupo Folclórico das Lavradeiras da Meadela

Selo Maedela, koje je od 1988. uključeno u suburbano područje grada Viana do Castela, smješteno je na desnoj obali rijeke Lima u provinciji Minho, na sjevernoj obali Portugala. To je glavno područje etnografske i folklorne tradicije Portugala. U prošlosti je to naselje bilo izrazito seoskih obilježja te temelj za Folklornu skupinu das Lavradeiras de Meadela (orača iz Meadele) od 1934., što je čini jednom od najstarijih skupina u zemlji. Uz pratnju dviju harmonika, gitara i trijanglera, pjevaju *Desafio* te plešu *Chula da Meadela*, *Ai Morena*, *Vira de Viana*, *Rosinha* i druge plesove.

The village of Meadela, which has since 1988 been included in the sub-urban areas of the city of Viana do Castelo, is situated on the right-hand banks of the Lima River in the Minho Province, which in turn is found on the North Coast of Portugal. This region is justifiably known as the ethnographic and folklore "capital" of Portugal. This village, marked in the past by its extremely rural characteristics, was the origin and foundation of the "Grupo Folclórico das Lavradeiras da Meadela" in 1934, which makes it one of the oldest folklore groups in the country. With two accordions, guitars and triangle as musical accompaniment, they sing *Desafio* and dance *Chula da Meadela*, *Ai Morena*, *Vira de Viana*, *Rosinha* and others.

SJEDINJENE AMERIČKE DRŽAVE, Utah, American Folk Ensemble, Orem

Američki folklorni ansambl može se pohvaliti bogatim i raznovrsnim repertoarom, američkim stilom i nasljeđem koje je jednako dinamično i ekspanzivno kao i regija Rocky Mountain koju predstavlja. Programom vode od Appalachian Mountains, rodnoga mjesta folklornoga plesa *clogginga*, do granice Divljeg zapada. Plešu poznate američke plesove (*charleston*, *lindy hop* i moderniji *country swing*), uz svirku violine, bendža, mandoline, gitare, basa i *cajona*.

The American Folk Ensemble boasts a rich and varied repertoire, with an American style and legacy that is as dynamic, and expansive as the Rocky Mountain region it represents. The program they present takes from the Appalachian Mountains, the birthplace of Clogging, to the Frontier of the Wild West. They use to dance through the ages as they highlight the great dances of America including the Charleston, Lindy Hop and the more modern Country Swing. They dance with the band of fiddle, banjo, mandolin, guitar, bass and cajon.

SLOVENIJA, Podgorci, Folklorna skupina Kulturnega društva "Podgorci"

Folklorna skupina Kulturnoga društva „Podgorci“ dolazi iz sjeveroistočnog (panonskog) dijela Slovenije, iz valovitog krajolika između rijeke Drave i južnoga ruba Slovenskih Gorica, koji je poznat po odličnim vinima i veselim ljudima. Slično krajoliku, u istočnoj Štajerskoj pleše se mekanih koraka, fleksibilnih koljena i izrazito brzih okreta. U tom dijelu Slovenije očuvana je i najstarija plesačka tradicija, koja se povezuje s *kurentima* i drugim pokladnim maskama, te vrlo bogatim starim svadbenim običajima i obredima. *Tkalečku* i *ples na grozdju* plešu uz dijatonsku harmoniku i klarinet.

The Podgorci Cultural Association Folklore Group hails from Podgorci, a village set between the plain of the Drava Valley and the vineyarded Slovenske Gorice hills of northeastern Slovenia. This is a gently undulating land of fine wine and gentle warm-hearted people. Like the land itself, folk dance in this eastern portion of Slovene Styria is rolling and requires soft steps, flexible knees, rapid spins and incredible swiftness. It preserves the oldest folk dance heritage, linked to the traditional Kurent and other typically local carnival masks, as well as ancient wedding folklore. Dances *tkalečka* and *dance on the grapes* they dance following music on diatonic accordion and clarinet.

Barokna moreška

Korčula, KUD "Moreška" i Hrvatski barokni ansambl, Zagreb

Subota / Saturday, 14. 5. 2022.,

16 h i 30 min – ispred Hrvatskoga narodnog kazališta / [in front of the Croatian National Theatre](#), Trg Republike Hrvatske 15

Prvi Korčulanski barokni festival dao je odličan impuls za restauraciju barokne glazbe uz koju se *moreška* na Korčuli izvodila od 17. do kasnog 19. stoljeća. Muzikološka istraživanja pokazala su da je riječ o glazbi talijanske provenijencije, snažno povezane s venecijanskim kulturnim krugom. Šireći se Europom, viteški ples s mačevima – *moreška* – stopio se s već postojećim lokalnim tradicijama, stvarajući osobite oblike i stilske osebnosti. Najvrjedniji zapisi glazbe korčulanske *moreške* nalaze se u tzv. Bogišićevu rukopisu, u arhivi Baltazara Bogišića u Cavtatu. Sačuvane su tri plesne figure iz cijeloga ciklusa, i to redom – *Sfida*, *Ruggiero* i *Spagnoletta*. Bogišićevi zapisi bili su osnova za restauraciju glazbe uz koju se korčulanska *moreška* izvodila. Uzevši u obzir povijesni odmak u instrumentariju pratećeg glazbenog ansambla te posebno razvoj koreografije, bilo je nužno provesti skladateljske zahvate da bi se glazba i ples "sastali". To se osobito odnosi na plesnu figuru *Sfida*, čiji je izvorni oblik jedan od najoriginalnijih sačuvanih glazbenih zapisa iz toga razdoblja i postavlja dublje pitanje o razvoju i porijeklu njezine koreografije. U izvedbi u sklopu Korčulanskoga baroknog festivala, osim izvorne glazbe, *moreška* će se plesati i uz glazbu "posuđenu" od Monteverdija, Lullyja, Allegrija, Charpentiera i Moureta, te time na osobit način postati još jednom od glazbenih poveznica mediteranske barokne kulture.

Ivan Josip Skender

Baroque Moresca

The first Korkyra Baroque Festival was a great impulse for the restoration of baroque music that accompanied the *moresca* on the island of Korčula from the 17th to the late 19th centuries. Musicological research has shown that the music was of Italian origin, and strongly connected to the Venetian cultural circle. While spreading throughout Europe, the knightly sword dance *moresca* mixed with the existing local traditions, thus creating specific forms and stylistic peculiarities. The most valuable records of the *moresca* from Korčula are found in the so-called Bogišić Manuscript in Baltazar Bogišić's archives in Cavtat. Three dance figures from the entire cycle have been preserved, which are *Sfida*, *Ruggiero*, and *Spagnoletta*. Bogišić's records were the basis for the restoration of music to which the *moresca* of Korčula was once performed. Considering the time lapse in the development of instruments for the accompanying music ensemble and primarily the evolution of choreography, it was necessary to make some compositional interventions to "blend" the music and the dancing. This particularly concerns the *Sfida* dance figure. Its original form was one of the most genuine preserved musical records from the period and poses a larger question on the development and origins of the choreography. For the performance during the Korkyra Baroque Festival, the *moresca* will be danced both to the original music, as well as to the music composed by Monteverdi, Lully, Allegri, Charpentier and Mouret, thus becoming another musical link between baroque cultures of the Mediterranean.

Ivan Josip Skender

Koncerti / Concerts

Pjesme moje u škatuli stoje – žensko tradicijsko pjevanje Banovine

Petrinja

Park J. J. Strossmayera, ispred crkve sv. Lovre,
nedjelja, 12. lipnja 2022., 19 sati

Zagreb

Atrij Galerije Klovičevi dvori,
četrtek, 30. lipnja 2022., 21 sat

Ansabl Harmonija disonance nastao je kao rezultat projekta *Tragom tradicijskih pjevanja* na Muzičkoj akademiji u Zagrebu. Idejna začetnica dr. sc. Mojca Piškori, u suradnji s dr. sc. Joškom Čaletom s Instituta za etnologiju i folkloristiku, na eksperimentalnim radionicama propitivala je zanimanje studenata za izvedbeni aspekt tradicijske glazbe. Radionice su "mjesto susreta" studenata s vrsnim izvođačima tradicijske glazbe. Vođene idejom "premošćivanja procijepa između svjetova akademskih i tradicijskih glazbenika, umjetničke i tradicijske glazbe", radionice su omogućile otvorenu

i slobodnu komunikaciju glazbom, zajedničko učenje i stvaranje glazbe koje otada uspješno prikazuju na koncertima, surađujući s mnogim izvođačima.

Razvijanjem zanimanja studenata za tradicijsku glazbu i pjevanje, etnografsko i umjetničko istraživanje i širenje interpretacija, pomicanjem "granica" među ustaljenim žanrovima, popularizira se etnomuzikologija i uspješno potiče očuvanje nematerijalne kulturne baštine. Voditelj ansambla Harmonija disonance je dr. sc. Joško Čaleta.

Budući da su prethodnih godina, zbog pandemije uzrokovane koronavirusom, postojala brojna ograničenja, u programu 56. Međunarodne smotre folklor potiče se obnova ženskoga tradicijskog pjevanja u Pounju i na Banovini. Uz pjevačice Ansambla Harmonija disonance, u programu sudjeluje šest skupina pjevačica iz Bobovca, Divuše, Hrastovice, Hrvatskoga Čuntića, Jabukovca i Majura. Dvodnevno terensko istraživanje i obilazak tih pjevačkih skupina nadahnulo je sve sudionike u pripremi zajedničkoga koncerta prema ideji i izboru Joška Čaleta.

PROGRAM

Majur

Kulturno-umjetničko društvo "Sloga"

Tri jetrve žito žele

Moj nevene šestopere

Titrala se lijepa Mara – šetano kolo

Osu se nebo zvijezdama (s Ansablom Harmonija disonance)

Ansabl Harmonija disonance

Izvir voda izviralala, vojčavica (Srijane)

Divuša

Kulturno-umjetničko društvo „Pounjski pleter“

Selo moje

Oj zvjezdice

Dvor daleko

Kreni kolo

Plavo cvijeće moje (s Ansablom Harmonija disonance)

Ansabl Harmonija disonance

Haj, sunce zađe (Kotor Varoš, BiH)

Hrastovica

Kulturno-umjetničko društvo „Hrastovička gora“

Izvir voda izviralala

Igra kolo

Lipa

Nujan Ivo po bedemu šeće (s Ansablom Harmonija disonance)

Ansabl Harmonija disonance

Vozila se Neretvom galija (Metković)

Hrvatski Čuntić

Kulturno-umjetničko društvo „Čuntićanka“

Vežak vezla

Nujan Ivo po bedemu šeće

Šeta sunce po sokaku

Oj javore, zelen-bore (s Ansablom Harmonija disonance)

Ansabl Harmonija disonance

Stani, Janko (otok Krk)

Moj je dragi daleko, dabome, okavica (Gabela)

Jabukovac

Kulturno-umjetničko društvo „Zvuci Banije“

Ojkača

Imala sam ruže dvije

Okreni se, moje kolo malo (Nek', neka...)

Osu se nebo zvijezdama (s Ansablom Harmonija disonance)

Ansabl Harmonija disonance

Daj mi, majko, dinar-dva – sopračko pivanje (Grude, BiH)

Mesliđane, sopračko pivanje (Grude, BiH)

Bobovac

Kulturno-umjetničko društvo „Seljačka sloga“

Konj zelenko

Ja na brdo, Kajo

Dvi su druge

Idem selom, pitaju me žene (s Ansablom Harmonija disonance)

Ansabl Harmonija disonance

Kad zapivan ja 'vako malena, pisme iz kola (otok Vir)

Misečino, tužit ću te Bogu, na brzo (otok Vir)

Pjesme moje u škatuli stoje – female traditional singing of Banovina

The *Harmonija disonance* ensemble is the result of the Zagreb Music Academy's project *following the trail of traditional singing*. The project was initiated by Mojca Piškor, in cooperation with Joško Čaleta, of the Institute of Ethnology and Folklore Research in experimental workshops where she assessed the interest of students in the performing aspect of traditional music. The workshops are a "meeting place" for students and exceptional traditional music performers. Led by the idea of "closing the gap between the academy and traditional musicians, artistic and traditional music," the workshops enabled open and free communication through music, common learning and the creation of music, which has ever since been successfully performed in concerts by various performers.

By sparking the students' interest in traditional music and singing, ethnographic and artistic research and the broadening of interpretations, by stretching the "boundaries" between set genres ethnomusicology is becoming more popular, resulting in better preservation of intangible cultural heritage. The *Harmonija disonance* ensemble is led by Joško Čaleta.

After the many restrictions caused by the pandemic in the previous years, the program of the 56th International Folklore Festival promotes the restoration of women's traditional singing in the Una River basin and in Banovina. For the performance, the *Harmonija disonance* singers are joined by six groups of female singers from the villages of Bobovac, Divuša, Hrastovica, Hrvatski Čuntić, Jabukovac and Majur. A two-day field research, which included visits to the singing groups, inspired all participants to create a joint concert program with Joško Čaleta as its initiator and selector.

Bogom živim uzvišena! – marijanski koncert / *Concert of Marian Songs*

Pučki pivači KBF-a

crkva sv. Petra, Vlaška ulica, Zagreb
četvrtak, 16. lipnja 2022., 20 sati

Koncert crkvenoga pučkoga pjevanja zanimljiva je i živa tradicija crkvenoga (pučkoga) glazbovanja specifičnoga glazbenog repertoara koji je posvećen Majci Božjoj, koju hrvatski narod naročito štuje. Posebnost koncerta je i odabir izvođača; time se prekida dosadašnja praksa koncerata s lokalnim crkvenim pjevačkim zajednicama, nositeljima tradicije. Ansambl Pučki pivači KBF-a osnovan je 2018. godine pri Katoličkom bogoslovnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Činili su ga isprva studenti KBF-a, polaznici izbornoga kolegija "Interpretacija glagoljaškoga crkvenog pučkoga pjevanja", a s vremenom su se priključili i studenti s drugih sastavnica Sveučilišta. Repertoar ansambla temelji se na izvedbama lokalnih, manje poznatih ili zaboravljenih crkveno-pučkih (liturgijskih, paraliturgijskih i običajnih) glazbenih tradicija. Zadaci ansambla su istraživanje crkvenoga pučkoga pjevanja, posebice njegova glagoljaškoga sloja, i poticanje lokalnih pjevačkih zajednica na izvođenje starijih i starih dijelova crkveno-pučkoga repertoara.

Na tom tragu nastao je i marijanski koncert ***Bogom živim uzvišena!***, čiju su koncepciju i scenarij osmislili istaknuti članovi ansambla Ivan Buljan i Mislav Lucić. Koncert "priča priču" o stoljetnom štovanju Blažene Djevice Marije, s napjevima nastalima diljem domovine. Ansambl želi oživjeti i ljudima približiti ono što je, još ne tako davno, bilo dijelom glazbene stvarnosti mnogih lokalnih zajednica. Pomno organiziran program marijanskih napjeva, molitava, misnih *štenja* i *lecijuna*, kojima su obuhvaćeni glavni simboli marijanske pobožnosti – Marija Radosna službenica, Marija Žalosna, Marija Slavna, Marija Zagovornica i Odvjetnica, Marija Kraljica i Majka – ima u osnovi najrašireniju pobožnost, molitvu krunice, a zaključuje se i tematski uokviruje *Šibenskom molitvom*, srednjovjekovnim hrvatskim književnim spomenikom koji iznosi iskren, emotivno dubok i u isto vrijeme teološki potkrijepljen hvalospjev Majci Božjoj. Imajući pred sobom Majku, utočište srdaca, i Cesaricu svega stvorenoga, razmišljamo o otajstvima Sina: o njegovu životu, smrti i uskrsnuću. Kao Kristu, i Mariji samoj, bezgrešnoj i punoj milosti, mač probode dušu te bi uznesena na nebo, odakle svoj narod vjerno zagovara.

Iz bogate riznice pučkoga pjevanja izabrani su napjevi uglavnom objavljeni kao istraživanja koja je omogućila upravo Međunarodna smotra folklor (MSF). Ponajbolji primjeri izvedbene prakse zasigurno su *štenja* (pjevanje poslanica) s otoka Šolte, zabilježene tijekom istraživanja (Vidoslav Bagur, Joško Čaleta) crkvenoga pučkoga pjevanja na Šolti, koje je bilo koncertno predstavljeno na MSF-u (2007.) i na nosaču zvuka (CD) *Pismu novu sad pivajmo!* u izdanju MSF-a i Instituta za etnologiju i folkloristiku. Pjevači Ivan Buljan i Mihael Mojzeš na vrstan su način svojim pjevom predstavili *štenja* koja na proslavama Uzašašća Blažene Djevice Marije i danas pjevaju *kantaduri* Župe sv. Martina biskupa iz Donjega Sela (Šolta) i *kantaduri* Župe sv. Ivana Krstitelja iz Gornjega Sela (Šolta), a zabilježeni su na nosaču zvuka.

I ostali napjevi imaju zanimljive "priče", poput uskrsnog napjeva *Kraljice neba, raduj se*, koji je Joško Čaleta "slučajno" čuo prilikom istraživanja u Kuterevu (Lika). Članovi KUD-a "Dangubica" predstavljali su svoj repertoar i zanimljive dijelove crkvenoga pučkoga pjevanja toga kraja, inzistirajući na tome da oni to pjevaju poput svih ostalih! Jedino je tekstualno vezan uz standardni napjev koji poznaje suvremena crkvena glazbena praksa. Sve ostalo je po narod toga kraja koji ga nakon toga susreta (u obradi Joška Čaleta do sada su ga, osim Pučkih pivača KBF-a, izvodili renomirani vokalni ansambli, poput Ansambla LADO i SKUD-a "Ivan Goran Kovačić") doživljavaju kao svoj i radije ga izvode te s ponosom predstavljaju kao dio svoje lokalne glazbene tradicije.

Još jedan napjev predstavljen na koncertu zaslužuje posebnu pozornost. To je ukrajinski napjev iz Luhanske oblasti, Страдальня Мати (Stradal'naja Mati), kojim smo na dostojan način pokušali iskazati sućut patničkom narodu Ukrajine.

Ivan Buljan i Joško Čaleta

Bogom živim uzvišena! – Concert of Marian Songs

SUMMARY

The church folk singing concert presents an interesting and living tradition of church music with a specific repertoire dedicated to the Virgin Mary, particularly worshipped among Croats. The concert is also special in its selection of performances since it changes the usual practice of organising concerts with local church singing communities and tradition bearers. The *Pučki pivači KBF-a* ensemble was established in 2018 at the Catholic Faculty of Theology, University of Zagreb. The initial members were the Faculty students who attended the optional course in Interpretation of Glagolitic Church Folk Singing. With time, students from other schools of the University joined the ensemble. Their repertoire is based on the local, less known or forgotten folk church (liturgical, paraliturgical and customary) musical traditions. The ensemble's goal is to research church folk singing, especially its Glagolitic phase, and encourage local singing communities to perform older parts of the folk church repertoire.

KONCERT / CONCERT

Duncreagan – Kind Fortune

Nedjelja / Sunday, 3. 7. 2022., 21 sat

Atrij Galerije Klovičevi dvori / [Klovičevi dvori Gallery Atrium](#), Jezuitski trg 4

Duncreagan, poznat po inovativnim izvedbama irske i škotske glazbe, diljem Europe pronosi iskreno i duboko poznavanje tradicije. Četveročlani sastav svira razigrane melodije i emotivne pjesme, povezujući ih s poučnim i duhovitim pričama.

Triju koji čine Tom McKean (glavni vokal, *bodhrán*, *bouzouki*), Carrick Eggleston (harmonika) i Kelley Bishop (gitara, mandolina, usna harmonika), pridružuje se talentirana sviračica limene zviždaljke i violine, Sara Reith. U Duncreaganovu novom zvučnom materijalu pojavljuje se svježa kemija dok se harmonika, violina i zviždaljka kotrljaju kroz *jigove*, u kontrastu s mračnom, nepretencioznom kvalitetom McKeanova glasa i Bishopovim isprekidanim zvukom gitare. Publika na koncertima ima priliku mnogo toga doznati o glazbi koju sluša. McKean često objašnjava značenje stihova, arhaične običaje ili zanimljive povijesne sitnice povezane s pričom. Bend potiče na zajedničko pjevanje refrena s publikom, na škotskom i na galskom jeziku. Objasnjenja i vodstvo prepušteni su pjevaču Tomu McKeanu.

Profesor folkloru na Sveučilištu u Aberdeenu, McKean unosi rijetku dubinu u sve bogatiji repertoar pjesama benda, od kojih se neke izvode na škotskom

galskom. Pjesme poput *Walker Dam* ili *Lord John* sadrže pune instrumentalne aranžmane, ali Duncreagan prorjeđuje pratnju, ističući emocionalnu srž pjesme u znaku *sean-nósa* (staroga stila), tradicionalnog stila pjevanja u Škotskoj i Irskoj. *Och Oganaich Laghaich*, s a cappella refrenima poziva i odgovora, i *Lord Gregory*, delikatna i dirljiva balada o mladoj ženi kojoj je nanesena nepravda, primjeri su nove estetike benda.

<<https://duncreagan.com>>

Duncreagan, known for innovative renditions of Irish and Scottish music, bring an honesty and deep knowledge of the tradition to enthusiastic audiences across Europe. The four-member group will play rousing tune sets and, emotional songs, all tied together with illuminating and humorous stories.

The trio of Tom McKean (lead vocals, bodhrán, bouzouki), Carrick Eggleston (accordion), and Kelley Bishop (guitar, mandolin, harmonicas), are joined by talented tin whistle and fiddle player, Sara Reith. In Duncreagan's new material, a fresh chemistry emerges as the accordion, fiddle, and whistle roll through jigs and reels, contrasting with the brooding, unpretentious quality of McKean's voice and Bishop's punctuated guitar style.

At concerts, audiences learn a lot about the music they're hearing, too. McKean often delves into the meaning of lyrics, archaic customs, or interesting historical tidbits related to a tale. The band encourages singing along with choruses, in both Scots and Gaelic, which McKean leads the audience through beforehand.

A professor of folklore at the University of Aberdeen, McKean brings a rare depth to the band's expanding repertoire of songs, some of which are performed in Scottish Gaelic. Songs like *Walker Dam* or *Lord John* feature full instrumental arrangements, but Duncreagan has increasingly pared down accompaniments, highlighting a song's emotional core in a nod to the *sean-nós* (old style) of traditional style of singing in Scotland and Ireland. *Och Oganaich Laghaich*, with a cappella call-and-response refrains, and *Lord Gregory*, a delicate and poignant ballad about a wronged young woman, exemplify the band's new aesthetic.

<<https://duncreagan.com>>

KONCERT / CONCERT

Naš kanat je trd

Šćike

Srijeda / Wednesday, 13. 7. 2022., 21 sat

Atrij Galerije Klovičevi dvori / Klovičevi dvori Gallery Atrium, Jezuitski trg 4

Sastav *Šćike* (Istrian ethno folk music band), osnovan je 2007. kao *The Wedges*, nastojanjem mladih tradicijskih glazbenika KUD-a "Ivan Fonović Zlatela" iz Kršana da se na drugačiji način pozabave tradicijskom glazbom Istre. Ideja vodilja benda je transformacija tradicijske glazbe i starih istarskih pjesama suvremenijim pristupima u prilagođavanju i izvedbi u skladu s današnjim vremenom, čime se ta glazbena baština čuva od zaborava. Živosti tradicije daje se prednost u odnosu na tzv. očuvanje.

Šćike (reg. špranje) su u početku malo odstupali od karakterističnoga istarskog izričaja, uglavnom svirajući na akustičnim glazbalima kao što su *mih* i *sopela*, no u posljednje vrijeme češće sviraju moderne električne instrumente, poput električne gitare i bas-gitare. I dalje stvaraju glazbu s jasnim primjesama istarskoga dvoglasja, i to kombinirajući ga s različitim glazbenim stilovima, no osim obrade tradicijske glazbe, više pozornosti posvećuju autorskom radu. Uz moderna glazbala, vode računa o zastupljenosti starih istarskih narodnih glazbala, poput *sopela*, *miha*, *volarica* i *mišnjica*, kao i starinskog dvoglasja, što im je inspiracija za nova djela. Bend

je odlično prihvatila domaća publika i posjetitelji Istre, a i na nastupima izvan Hrvatske imaju uspjeha. Godine 2013. izdali su album prvijenac *Istriana Jones*.

Članovi *Šćika* žele nastupati na međunarodnim etnofestivalima, ali i na domaćim manifestacijama. Njihovu publiku čine sve dobne skupine jer *Šćike* tradicijsku glazbu predstavljaju na suvremeniji i današnjim naraštajima prihvatljiviji način. Dakle, nešto drugačije i egzotičnije, što dolazi od živih nositelja tradicije istarskoga dvoglasja.

Članovi *Šćika* su Zoran Karlič (vokal, prateći vokal, *mih*, *sopela*, *volarice*, klarinet, *mišnjice* i blok-flauta), Dorijan Floričić (prateći vokal, harmonika, udaraljke, djembe, bajs i šuškalice), Mauricio Valić (bas-gitara i prateći vokal), Ratko Barać (prateći vokal, akustična i električna gitara), Milan Grbić (violina) i Livio Benčić (bubnjevi).

Šćike

Šćike (Cracks) – Istrian Ethno Folk Music Band, was founded in 2007 as *The Wedges*. The intention of young traditional musicians from the "Ivan Fonović Zlatela" Folklore Group of Kršan was to find a different way of working with the traditional music of Istria. The guiding idea of the band was to transform the traditional music and old Istrian songs through more modern approaches to arrangement and performance, making them closer to our times, but also preserving them from oblivion. The focus is more on keeping the tradition alive than on preserving it.

The *Šćike* is formed by Zoran Karlič (vocal, back vocal, *mih*, *sopela*, *volarice*, clarinet, *mišnjice* and recorder), Dorijan Floričić (back vocal, accordion, percussion, djembe, *bajs* and shakers), Mauricio Valić (bass guitar and back vocal), Ratko Barać (back vocal, acoustic and electric guitar), Milan Grbić (violin) and Livio Benčić (drums).

KONCERT ETNO-GLAZBE / WORLD MUSIC CONCERT

Ethno Croatia – Etno na putu *Ethno Croatia – Ethno on the Road*

Program u suradnji s Hrvatskom glazbenom mladeži /
Program in cooperation with Jeunesses Musicales Croatia

Ponedjeljak / Monday, 18. 7. 2022., 21 sat .

Klub Močvara / [Močvara Club](#), Trnjanski nasip bb

Ethno Croatia je projekt Hrvatske glazbene mladeži (HGM), članice Međunarodne glazbene mladeži (Jeunesses Musicales International, JMI), u kojem o tradicijskoj glazbi mladi ljudi uče jedni od drugih i uz pomoć mentora produbljuju saznanja o vlastitoj tradicijskoj glazbenoj kulturi, ali i o nasljeđu drugih kultura čiji baštinici sudjeluju u tom međunarodnom kampu. Učenjem o glazbenim tradicijama drugih, mladi uče o jednakosti, toleranciji i demokraciji.

Ethno Croatia će od **11. do 19. srpnja 2022.** u Međunarodnom kulturnom centru HGM-a, u prekrasnom istarskom gradiću Grožnjanu, svjetskom mjestu susreta Glazbene mladeži, okupiti mlade glazbenike iz cijeloga svijeta koji će se družiti i jedni od drugih učiti o glazbi iz zemalja iz kojih dolaze. Nađu se u Istri mladi glazbenici Belgije, Danske, Hrvatske, Švedske, Estonije, Zimbabvea, Španjolske, Finske, Jordana, Čilea, Engleske itd. *Ethno Croatia* s ponosom predstavlja ovogodišnje umjetničke voditelje, izvrsne i iskusne glazbenike koji će predavati polaznicima, pomagati im u učenju, aranžiranju i stvaranju glazbe.

Lucija Maroević rođena je i djeluje u Zagrebu kao prevoditeljica, nastavnica, etnologinja, glazbenica i umjetnička voditeljica. Glazbom se bavi od vrtičke dobi, primarno pjevanjem. Od 2012. do 2019. godine studira na Filozofskom fakultetu u Zagrebu te u sklopu studija Etnologije i kulturne antropologije otkriva koncept etnoglazbe kojim se aktivno bavi posljednjih pet godina. Posjetila je nekoliko etnokampova u Europi i svijetu (Ethno Germany 2018., Ethno France 2019., Ethno Croatia 2019. i 2020., Ethno India 2020.) te sličnih manifestacija (*Folktrepó* 2018. i 2019., *Crescendo: Music of change* 2019., *TradInEtno* 2017., 2018., 2019.), a 2021. sudjelovala je na treningu za umjetničke voditelje *Ethnofonik*. Njezino glazbeno stvaralaštvo ponajprije uključuje očuvanje i reinterpetaciju tradicijske glazbe. Bavi se organizacijom i vođenjem vokalnih radionica, djelovanjem u etno i *world music* sastavima. Od 2019. godine osnivačica je i umjetnička voditeljica MVA Kitice. Na kampu *Ethno Croatia 2022.* sudjeluje kao projektna koordinatorica i komentorka.

Cristobal Araya rođen je u Viña del Maru, u Čileu. Studirao je povijest, društvene znanosti i obrazovanje na Sveučilištu u Valparaisu. U Njemačkoj živi od 2015. godine. Već 17 godina stječe iskustva u raznim stilovima glazbe, no usredotočuje se na tradicionalnu i folk glazbu. Doživljavao je glazbu iz različitih aspekata: izradom instrumenata od recikliranih materijala, sviranjem s velikim narodnim orkestrima i Big bendom (Big Band Universidad de Playa Ancha), snimanjem CD-ova, skladanjem kazališne glazbe, također kao *session* glazbenik i solo glazbenik, kao i podučavanjem saksofona i klarineta od 2014. godine. Bio je na 13 *Ethna* i na gostovanjima, povezanima s etnoglazbom, u sedam zemalja. Aktivan je u međunarodnim folklornim razmjenama, poput *Mini-etnosa* u Tübingenu./Leisnigu ili *Folk Marathona*. Od 2014. godine obišao je Škotsku, Hrvatsku, Indiju, Italiju, Njemačku i Sloveniju. Od 2017. (do danas) Cristóbal održava radionice za podučavanje metode "Ritmo con Señas" (Ritam sa znakovima ruke). Riječ je o ručnom znakovnom jeziku koji prenosi dirigent koji vodi glazbenike u improvizaciji glazbe u stvarnom vremenu.

Ethno Croatia is a project realized by Jeunesses Musicales Croatia, a member of Jeunesses Musicales International (JMI), which stimulates the youth to learn about traditional music from one another and deepen their knowledge of their own traditional music culture. The project also encourages the participants to learn about the legacy of other cultures whose heirs participate in this

international camp, with the help of mentors. By gathering knowledge about the musical traditions of others, young people learn about equality, tolerance and democracy.

Ethno Croatia will bring together young musicians from all around the world from 11th to 19th July 2022, at the International Cultural Center of Jeunesses Musicales Croatia in the beautiful Istrian town of Grožnjan, recognized as a JMI World Meeting Center. They will socialize and learn from each other about the music of the countries they come from. The camp gathers young musicians from Belgium, Denmark, Croatia, Sweden, Estonia, Zimbabwe, Spain, Finland, Jordan, Chile, England and more. *Ethno Croatia* is proud to present this year's artistic leaders, the outstanding and experienced musicians who will teach the participants and assist them in learning, arranging and creating music.

Lucija Maroević was born and works in Zagreb as a translator, teacher, ethnologist, musician, and artistic director. She has been involved in music since kindergarten, primarily singing. From 2012 to 2019 she studied at the Faculty of philosophy and social studies in Zagreb and as part of her studies in Ethnology and cultural anthropology she discovered the concept of Ethno, which she has been actively involved in for the last 5 years. She has visited several Ethno camps in Europe and the world (Ethno Germany 2018, Ethno France 2019, Ethno Croatia 2019 and 2020, Ethno India 2020) and similar events (*Folktrepó* 2018 and 2019, *Crescendo: Music of change* 2019, *TradInEtno* 2017, 2018, 2019 ...) and in 2021 participated in the training for artistic mentors *Ethnofonik*. Her musical creativity primarily includes the preservation and reinterpretation of traditional music, and she achieves this by organizing and conducting vocal workshops, acting in ethno and world music ensembles, and since 2019 she is the founder and artistic director of MVE Kitice. At *Ethno Croatia 2022*, she acts as a project coordinator and co-mentor.

Cristobal Araya, born in Viña del Mar, Chile. Studied history, social sciences and education at the university of Valparaiso. He has been living in Germany since 2015. He has 17 years of experience in various styles of music, but his main focus is on traditional and folk music. He has experienced music from different aspects, like: creation of instruments with recycled materials, playing with big folk orchestras and a Big band (Big Band Universidad de Playa Ancha), CD recordings, theater music, also as a session musician and solo musician, as well as teaching saxophone and clarinet since 2014. He has been to 13 Ethnos or Ethno-inspired activities in 7 countries, including activities connected with international folk exchanges like *Mini-etnos* in Tübingen/Leisnig or *Folk Marathons*. Since 2014 he has toured various countries, such as Scotland, Croatia, India, Italy, Germany or Slovenia. From 2017 (to today), Cristóbal has held workshops to teach the "Ritmo con Señas" (Rhythm with Hand Signs) method, which is hand sign language delivered by a conductor leading musicians to improvise music in real time.

KONCERT / CONCERT

Slavuj – zaboravljene pjesme zadarskih Arbanasa / The Forgotten Songs of the Arbanasi from Zadar

Dina Bušić i Melita Ivković

Utorak / Tuesday, 19. 7. 2022., 21 sat

Atrij Galerije Klovičevi dvori / Klovičevi dvori Gallery Atrium, Jezuitski trg 4

Dina Bušić i Melita Ivković klasično su obrazovane glazbenice koje su nastupale zajedno i prije rada na projektu *Slavuj – zaboravljene pjesme zadarskih Arbanasa*. Na tom nosaču zvuka Dina Bušić pjeva pjesme svojih predaka, koje je za studentskih dana snimila, etnomuzikološki obradila i istražila te uredničkim radom u suradnji s glazbenicima Melitom Ivković, Edinom Karamazovim i Miroslavom Tadićem oblikovala u jedinstven glazbeni izričaj.

Zadarski Arbanasi došli su u Zadar s područja Skadarskoga jezera u 18. stoljeću. Njihovu glazbenu baštinu oživjele su Dina Bušić, pjevačica i muzikologinja, i gitaristica Melita Ivković.

Glazbena kritika ocijenila je album *Bërbili (Slavuj)* autentičnom i originalnom mediteransko-orijentalnom glazbenom pričom izraslom iz hrvatske glazbene baštine.

Dina Bušić (Zadar, 1979.) muzikologiju je studirala i diplomirala na Muzičkoj akademiji u Zagrebu. Učila je solo pjevanje kod bugarskoga tenora sa stalnom adresom u Zagrebu, Stojana Stojanova Gančeva. Njezin sopran odlikuje lirski blagost, a njezine izvedbe jedinstvena ekspresivnost oslikana bojama Mediterana. Autorski i urednički poslovi pomogli su joj u intenzivnom radu na nosaču zvuka *Slavuj – zaboravljene pjesme zadarskih Arbanasa* (u nakladi izdavačke tvrtke NOTA BENE iz Zagreba; ožujak 2020.). Glazbenica kojoj je pjevanje tek jedan od slojeva umjetničko-intelektualnog djelovanja, predano proučava teme identiteta u glazbenoj umjetnosti, osobito se baveći proučavanjem vlastitoga, zaboravljenog, skrivenog ili nepoznatog.

Gitaristica **Melita Ivković** (Zadar, 1976.) klasičnu je naobrazbu stekla na Muzičkoj akademiji u Zagrebu, u klasi profesora Ante Čaglja. Kao umjetnica, velikom se dijelom oblikovala u radu sa Zagrebačkim gitarističkim kvartetom. Glazbena iskustva stjecala je i u drugim glazbenim žanrovima kojima se bavila kao učenica i studentica (*rock, jazz, bossa nova...*). Kao klasičarka otvorena duha, kreira vlastiti, autentični glazbeni mozaik.

Elementi toga mozaika danas se najbolje ogledaju u njezinoj suradnji s Dinom Bušić, Miroslavom Tadićem i Edinom Karamazovim na projektu *Slavuj – zaboravljene pjesme zadarskih Arbanasa*. Jezik kojim ispisuje svoje skladbe i aranžmane može se opisati kao odmjeren i stilski promišljen amalgam na temeljima klasične harmonije, protkan tradicijskim glazbenim elementima naroda kojima se inspirira – od Brazila do Albanije.

Dina Bušić and Melita Ivković are classically trained musicians who have come together to work on the project called *Slavuj – The Forgotten Songs of the Arbanasi from Zadar*. They perform the songs of their ancestors that Dina recorded, processed, and researched as an ethnomusicologist, and then put together in a CD release under the same name in cooperation with Melita, Edin Karamazov, and Miroslav Tadić.

The Arbanasi came to Zadar in the 18th century from the Skadar Lake area, and their musical heritage has been revived by Dina Bušić, singer and musicologist, and Melita Ivković.

Music critics pronounced their album *Bërbili* as an authentic and original musical story of the Mediterranean and the Orient, stemming from the Croatian musical heritage.

PREDSTAVLJANJE KNJIGA / BOOKS PRESENTATION

Dario Puljić

Tradicijnsko odijevanje Hrvata u Kreševu i okolici

Srijeda / Wednesday, 20. 7. 2022., 18 sati

Knjižnica i čitaonica Bogdana Ogrizovića / [B. Ogrizović Library](#),
Preradovićeva 5

Narodni plesni običaji gradišćanskih Hrvata – Istraživanja i zapisi dr. Ivana Ivančana

Subota / Saturday, 23. 7. 2022., 12 sati

Knjižnica i čitaonica Bogdana Ogrizovića / [B. Ogrizović Library](#),
Preradovićeva 5

RADIONICE ZA DJECU VRTIĆKE DOBI

HAI! Hrvatske autentične igračke

Srijeda, 25. 3. 2022., 9 – 15 sati

Knjižnica i čitaonica Bogdana Ogrizovića / [B. Ogrizović Library](#),

Preradovićeveva 5

Pod vodstvom Tanje Tandare, projektne menadžerice u kulturi, u sklopu djelatnosti Udruge za projektni menadžment u kulturi *Povuci za kulturu*, koja provodi edukativni projekt *HAI – hrvatske autentične igračke*, održala se radionica za djecu predškolske dobi zagrebačkih vrtića. Na radionici u Kulturnom centru Travno bilo je 95 djece u pet predškolskih skupina iz dječjih vrtića Sopot, Tratinčica, Utrina, Travno i Zapruđe.

Igračke su osmislili studenti dizajna, a inspirirane su hrvatskom kulturnom baštinom s ciljem koncipiranja didaktičkih igračaka koje potiču interaktivno iskustvo igre. Didaktički materijal namijenjen je djeci predškolske dobi koja uz igru usvajaju razvojne vještine i ujedno upoznaju hrvatsku baštinu.

On March 25, 2022, the Authentic Croatian Toys workshop for preschool children, organised by the Povuci za kulturu Association and Tanja Tandara, was held. The workshop has become a part of the Festival's tradition.

Plešite s nama! / Dance with us!

vodstvo / conducted by

Francis Feybli (Švicarska / Switzerland)

22. – 24. 7. 2022., Gradec, 22 h i 30 min

Francis Feybli iz Švicarske dugogodišnji je suradnik Međunarodne smotre folklor, prvi voditelj plesnih radionica. Na radionicama *Plešite s nama* od 1983. podučava ples sve zainteresirane, u suradnji s članovima Grupe za međunarodni folklor Studentskoga kulturno-umjetničkog društva „Ivan Goran Kovačić“, koju je uz njegovu pomoć dvije godine prije osnovao Nenad Bićanić. Na repertoaru radionice je plesna baština mnogih naroda, ponajprije europskih. Francis Feybli veliki je poznavatelj i hrvatskoga folklor. Poslije večernjih nastupa folklornih skupina na Gradecu, plesnu radionicu uz Feyblija vodi i Vido Bagur.

Francis Feybli from Switzerland is a longtime associate of the International Folklore Festival and its first dance workshop leader. Since 1983, Feybli has been teaching dance within the workshops *Dance with Us* together with the members of the Group for International Folklore of the “Ivan Goran Kovačić” student ensemble, which Nenad Bićanić founded two years earlier with his help. The repertoire of the workshop includes the dance heritage of many nations, primarily European. Francis Feybli is also a great connoisseur of Croatian folklore. The dance workshop *Dance with Us!* is conducted by Francis Feybli and Vido Bagur.

Pazinski cukerančić i cernički čupteti

Utorak / Tuesday, 26. 4. 2022., 18 sati

Enzita Kitchen Studio, Av. Dubrovnik 15, paviljon 14a, Zagreb

Tradicijska prehrana komponenta je kulture koja često neizravno govori o životu ljudi. Promatrajući tradicijske specijalitete, uočavamo brojna mjesta dodira kulturnih utjecaja i prežitaka, što se najjasnije vidi u namirnicama i tehnologijama koje se koriste za pripremu jela. Hrvatska je tradicijska kuharica stoga mješavina srednjoeuropskih, mediteranskih i mnogih drugih kulinarskih tradicija.

Na radionici je predstavljena priprema cerničkih čupteta iz okolice Nove Gradiške te pazinskih cukerančića iz središnje Istre. Potonju je slasticu Ministarstvo kulture i medija uvrstilo u Registar kulturnih dobara, u koji bi se ubrzo mogli uvrstiti i čupteti. Takav način zaštite tradicijskih specijaliteta pokazuje i potvrđuje važnost kulinarstva u kulturi jednog naroda.

Kulinarsku radionicu vodila je Kasandra Draganić, kolumnistica i gastro blogerica s dugogodišnjim iskustvom istraživanja i rekreiranja tradicijskih specijaliteta. Kuha, piše i fotografira, a voli i dobro pojesti pa posljednjih godina obilazi i restorane diljem Hrvatske u potrazi za inspiracijom. Najviše voli tradicionalna jela, a itekako cijeni kvalitetne namirnice u restoranima i u svojoj kuhinji pa s putovanja najčešće dolazi s jestivim suvenirima. Kolumnistica je na portalu MissGastro, gdje možete pratiti njezine recenzije, dok se na svojem blogu ipak najviše posvećuje receptima.

The cukerančić from Pazin and the čupteti from Cernik

Traditional food is a cultural component that often hides a story about the lives of the people. When researching traditional specialities, we can therefore observe many common points in different cultures and ancestries. This is the most pronounced in ingredients and technologies used to prepare the dishes. The Croatian traditional cookbook is, therefore, a mixture of Central European, Mediterranean, and many other culinary traditions.

This workshop presented the preparation of the *čupteti* from the area around Nova Gradiška as well as the *cukerančić* from Pazin in central Istria. The latter was even included in the Register of Cultural Goods of the Ministry of Culture and Media, and the *čupteti* are expected to find their place in the Register as well. This type of protection for traditional specialities also confirms the importance of cuisine within a nation's culture.

Tibeti u Međimurju i Podravini

Autorice:
Janja Kovač i Marija Mesarić

6. – 31. srpnja 2022.

Tehnički muzej Nikola Tesla / Nikola Tesla Technical Museum Gallery,
Savska cesta 18

Narodna nošnja jedan je od najprepoznatljivijih elemenata etnografske baštine nekoga kraja. Ono što danas smatramo narodnom nošnjom, u prošlosti je bila svakodnevna ili svečana odjeća. Izložbom *Tibeti u Međimurju i Podravini* predstavljen je element međimurske i podravske nošnje: rubac za ogrtanje leđa koji se naziva *tibet*.

Naziv *tibet* vjerojatno proizlazi iz naziva za materijal od kojega su rupci izrađeni. Radi se o tanko predenoj vuni ili kašmiru. U Međimurju se za takvo platno koristi naziv "tibetno platno", a slični nazivi zabilježeni su i u drugim slavenskim zemljama. U Međimurje i Podravinu došao je posredovanjem mađarskih trgovaca kao srednjoeuropski utjecaj, pa su oni vjerojatno i prenijeli taj specifični naziv.

Tibeti su rupci (u koprivničkoj Podravini često zvani i *ropci* ili *tibetni ropci*) velikih dimenzija kvadratnog oblika, koji se presavijaju po dijagonali u trokut i prebacuju preko ramena tako da vrh trokuta pada na leđa, dok se duži krajevi preklapaju na prsima i vežu u čvor na leđima. U nekim mjestima koprivničke Podravine *tibeti* su se razrezivali po dijagonali, što im daje oblik jednakokračnog trokuta.

Pozornost privlače položajem na gornjem dijelu trupa, a ističu se veličinom, jednobojskom podlogom jarke boje i raskošnim cvjetnim uzorkom te bogatim resama. Izrađeni su od kupovnog materijala (vune ili kašmira) na koji su se naknadno prišivale rese, obično u istoj boji kao i platno. *Tibet* je element građanskoga načina odijevanja, prihvaćen u selima Međimurja i Podravine u 19. stoljeću. Smatran je skupocjenim predmetom, pa se čak i bogatstvo obitelji procjenjivalo po tome koliko je neka žena posjedovala *tibeta*. Stoga *tibet* možemo smatrati odjevnim predmetom iste simbolike kao najcjenjeniji nakit.

S vremenom se promijenila svrha korištenja *tibeta*. Polovicom 19. stoljeća postojala su pravila nošenja koja su ovisila o društvenom statusu, dok je danas *tibet* dio ženske nošnje na cijelom području Međimurja te dijelovima koprivničke i ludbreške Podravine.

Na izložbi se predstavlja građa Muzeja Međimurja Čakovec (MMČ), Muzeja grada Koprivnice (MGK), Muzeja grada Ludbrega te privatnih zbirki. Izložbu prate grafičke mape s tekstom koji potpisuju Janja Kovač (MMČ), Marija Mesarić (MGK) i Venija Bobnjarić-Vučković (Restauratorski odjel Ludbreg).

Tibets in Međimurje and Podravina

Authors:
Janja Kovač and Marija Mesarić

SUMMARY

Traditional costumes are among the most recognisable elements of the ethnographic heritage of an area. What we now call traditional costumes, once were clothes worn every day or on special occasions. The exhibition *Tibets in Međimurje and Podravina* presents an element of the Međimurje and Podravina traditional costumes: scarfs worn around the back called *tibet*.

The exhibition contains materials from the Museum of Međimurje in Čakovec (MMČ), Koprivnica Town Museum (MGK), Ludbreg Town Museum and private collections. It is accompanied by graphics with texts written by Janja Kovač (MMČ), Marija Mesarić (MGK) and Venija Bobnjarić-Vučković (Restoration department Ludbreg).

Tambura – kulturni identitet Hrvatske

Autori:
Igor Mladinić i Zoran Gojmerac

30. 6. – 29. 8. 2022.

Gradska knjižnica Zagreb / [Zagreb City Library](#), Starčevićev trg 6

Razvitak tamburaštva predstavljen je tiskovinama (knjige, časopisi, škole za tambure, notne partiture i koncertni programi), tamburama triju najvažnijih vrsta tamburaških sustava te posterima na kojima je povijest tamburaštva prikazana u pet razdoblja, od hrvatskoga narodnog preporoda do danas. Izložbom se pokazuje kako je tambura, osim što je sviraju i drugi narodi, postala simbol hrvatskoga kulturnog identiteta.

Izložba je realizirana u suradnji s Udrugom Rizničari tamburaške baštine, Narodnom knjižnicom i čitaonicom Vlado Gotovac iz Siska te Institutom za povijest hrvatske glazbe HAZU. U izradi izložbe je, među ostalim, korištena i građa Glazbenoga odjela Gradske knjižnice Zagreb.

Tamburitza – the Cultural Identity of Croatia

authors
Igor Mladinić and Zoran Gojmerac

The development of tamburitza music is presented through printed materials (books, magazines, tamburitza schools, scores and concert programs), tamburitza instruments of the three most important ensemble types, and posters showing the history of tamburitza music through five periods of history ranging from the Illyrian movement to this day. The exhibition shows how the tamburitza became the symbol of Croatian cultural identity even though it is also used by other ethnic groups.

It is organised in cooperation with the Treasurers of the Croatian Tamburitza Heritage Association, Vlado Gotovac Folk Library and Reading Room in Sisak, and the Croatian Academy of Sciences and Arts Institute of Croatian Music History. The Music Department of the City Library also provided some of the materials for the exhibition.

Moreška i kumpanije – plesovi s mačevima na otoku Korčuli

Autorice:
Sani Sardelić i Elsie Ivancich Dunin

7. – 24. 7. 2022.

Etnografski muzej, Mažuranićev trg 14

Sažetak teksta o mobilnoj izložbi o plesovima s mačevima na otoku Korčuli, *moreški* i *kumpaniji*, kao i o predavanju Sani Sardelić koje je tom prigodom održala na Institutu za etnologiju i folkloristiku, a temelji se na višegodišnjim arhivskim i terenskim istraživanjima nematerijalne kulture otoka Korčule i dio je ovogodišnjih izlagačkih aktivnosti Međunarodne smotre folklor Zagreb, nalazi se u uvodnom dijelu ovoga kataloga.

**Međunarodna smotra folklor Zagreb /
Zagreb International Folklore Festival**

10000 Zagreb, Hrvatska / Croatia
e-mail: msf@msf.hr
www.msf.hr

**Organizator i izdavač /
Organiser and publisher**

Kulturni centar Travno
Josip Forjan, ravnatelj / **Director**
B. Magovca 17
10010 Zagreb, Hrvatska / Croatia
tel.: +385 1 6601 626; 1 66 92 574
e-mail: kuc@kuctravno.hr
Web: www.kuctravno.hr

**Vijeće Međunarodne smotre
folklor Zagreb / IFF Council**

dr. sc. Nina Obuljen Koržinek
(predsjednica / **Chair**)
Tomislav Tomašević,
dr. sc. Naila Ceribašić,
dr. sc. Grozdana Marošević,
Slavica Moslavac

Umjetnički ravnatelj / Art Director

prof. dr. sc. Tvrtko Zebec

Stručni suradnik / Expert Associate

Vidoslav Bagur

**Stručna organizacija /
Professional Organization**

Ivana Mihajlic

**Suradnici u pripremi programa
/ Expert Collaborators**

Vidoslav Bagur,
dr. sc. Joško Čaleta,
Tomislav Habulin,
Lucija Halužan,
Ivana Mihajlic

**Voditelji plesnih radionica /
Dance Workshop Leaders:**

Francis Feybli,
Vidoslav Bagur

Promidžba / Promotion

Lucija Halužan Hačić,
Gorana Šojat

**Urednica mrežne stranice
/ Website editor**

Lucija Halužan Hačić

**Održavanje mrežne stranice
/ Webmaster**

Kuhada d.o.o.

Voditelj programa / Program Host

Drago Celizić

**Tehnička realizacija /
Technical Producers**

Damir Filipčić,
Luka Sertić,
Ljubica Suturović,
Andro Vladušić

Tehnička pomoć / Technical Assistance

Slavenka Babić,
Domagoj Ljubić,
Dora Palajsa,
Vedrana Prlender,
Mladen Seletković,
Davorka Šalković

**Usluge smještaja i prehrane
/ Hospitality**

Studentski centar Sveučilišta u Zagrebu

56. Međunarodnu smotru folklor Zagreb omogućili su / 56th IFF was sponsored by:

Ministarstvo kulture i medija Republike Hrvatske, Grad Zagreb, Turistička zajednica Grada Zagreba, Hrvatsko društvo skladatelja-ZAMP, Zajednica bokeljskih Hrvata / [Ministry of Culture and Media of the Republic of Croatia](#), [City of Zagreb](#), [Zagreb Tourist Board](#), [Croatian Composers' Society-Music Copyright Protection](#), [Community of Croats from Boka Kotorska](#)

56. Međunarodna smotra folklor Zagreb realizirana je u suradnji s / 56th IFF has been realised in cooperation with:

Enzita Kitchen Studio
Etnografski muzej Zagreb
Galerija Klovićevi dvori
Gradska knjižnica Zagreb
Grkokatoličko sjemenište
Hrvatska glazbena mladež
Institut za etnologiju i folkloristiku
Knjižnica i čitaonica Bogdana Ogrizovića
Nacionalna i sveučilišna knjižnica
Tehnički muzej Nikola Tesla
Turski kulturni centar Yunus Emre, Zagreb
Veleposlanstvo Alžirske Narodne Demokratske Republike u Republici Hrvatskoj
Zajednica bokeljskih Hrvata, Zagreb
Župa sv. Lovre, Petrinja
Župa sv. Petra, Zagreb

Nakladnik / Publisher

Kulturni centar Travno / [Travno Cultural Centre](#)

Za nakladnika / For the Publisher

Josip Forjan

Urednik / Editor

Tvrtko Zebec

Naklada / Circulation

300 primjeraka

Suradnici na katalogu / Editorial Staff

Vidoslav Bagur, Lucija Halužan

Urednik fotografije / Photo editor

Vidoslav Bagur

Lektorica / Proof Reading

Rosanda Tometić

Prevoditeljice / Translation

Petra Potočnik Vukelić

tj. Design and Layout

Grafičko oblikovanje i priprema / Design and Layout

Zrinka Denić i Andrea Biškupić

Tisak / Print

Intergrafika

ISSN 2584-3788

Cijena / Price

20 kn

Ovu manifestaciju sufinanciralo je Hrvatsko društvo skladatelja (Služba zaštite autorskih muzičkih prava) iz sredstava koja služba ZAMP prikupi od javnog izvođenja narodnih umjetničkih tvorevina u izvornom obliku, a koja se prema odredbi Zakona o autorskom pravu i srodnim pravima dodjeljuju temeljem Natječaja HDS-a za potporu projekata tradicijske glazbe.

Organizator:

Potpora:

Suradnici:

Organizator:

Potpora:

Republika
Hrvatska
Ministarstvo
kulture
i medija
Republic
of Croatia
Ministry
of Culture
and Media

Zagreb
CROATIA

Suradnici:

TEHNIČKI MUZEJ
NIKOLA TESLA

NACIONALNA I
SVEUČILIŠNA
KNJIŽNICA
U ZAGREBU

Institute of
Ethnology and
Folklore Research

YUNUS EMRE
ENSTİTÜSÜ

EMZ
ETNOGRAFSKI
MUZEJ ZAGREB

